

AREGCEL

Ára 3000 korona

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., RÖKK SZILÁRD-UTCA 19

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 38.000 kor. Egyes szám ára 30 Groschen, 3 dinár, 1.50 szokol, 1.20 lira, 1 francia frank

SZERKESZTŐSÉGI TELEFONOK:
65-58, JÓZSEF 34-42

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

KIADÓHIVATAL: JÓZS. 143-26. VASÁR-NAP ESTÉTŐL REGGELIG: JÓZS. 9-66

IV. évfolyam

Budapest, 1925 március 23.

12. szám

Beniczky Ödön és Rakovszky István elutaztak Spanyolországba

Beniczky Ödön a vonat indulásáig várta megidézését Zita királyné husvétkor fogadja őket és április végén érkeznek vissza Budapestre

(A Reggel tudósítójától.) A Demokratikus Blok több mint egy hónappal ezelőtt, február 21-én, átiratban kérte föl Bethlen István gróf miniszterelnököt, gondoskodjék arról, hogy Beniczky Ödön volt belügyminiszter fölmentést kapjon a hivatalos titoktartás kötelezettsége alól és e fölmentés alapján részletes valómást tehessen a Somogyi-Bacsó-gyilkosság ügyében. A miniszterelnök akkor kijelentette, hogy a fölmentésre irányuló eljárást a leg-határozottabban meg-fogja sürgetni. A fölmentésről szóló határozatot Horthy Miklós kormányzó két héttel ezelőtt alá is írta és a végzés előbb a belügyminiszteriumba, majd a honvédelmi miniszteriumba került. A volt belügyminiszter múlt hét elején kijelentette, hogy már csak egy hétig állhat a katonai ügyesség rendelkezésére, mert

spanyolországi utazását tovább nem ha-laszthatja el.

Politikai körökben ezután arra számítottak, hogy a volt belügyminiszter megidézéséről és kihallgatásáról néhány napon belül intézkedés történik. Az intézkedés azonban elmaradt és ezzel kapcsolatban az a hír terjedt el, hogy Beniczky elutazása ilyen körülmények között nem időszzerű. Annál nagyobb meglepetést fog tehát kelteni, hogy

Beniczky Ödön Rakovszky Istvánnal együtt szombaton este elutazott a fővárosból.

A Reggel munkatársa szombat este 10 óra után a keleti pályaudvar éttermében kereste föl

Beniczky Ödönt,

aki a hetek óta húzódo kihallgatása és utazása ügyében a következőket mondta:

— A vonatom negyedóra mulva indul Fiuméba és még most is várom, hogy fölmentésemet a titoktartás kötelezettsége alól megkapjam és kihallgatásra idézzenek meg a Somogyi-Bacsó-ügyben. Ebben az esetben ugyanis, lehetséges, hogy

még a kupéból is kiszállnék, hogy eleget tegyek állampolgári kötelezettségemnek.

Utítérem szerint egyébként vasárnap délelőtt érkeznék meg Fiuméba és onnan hajón utazunk Nápolyon, Messzinán, Génován, Nizzán és Marseilleen keresztül Barcelonába és innen Lequeitióba.

A két legitimista politikus elutazása előtt fölkereste Fő-utcai palotájában

Andrássy Gyula

grófot, aki erre vonatkozóan a következőket mondotta A Reggel munkatársának:

— Szombaton délben csakugyan alkalmam volt arra, hogy elutazásuk előtt tanácskozzam Beniczkyvel és Rakovszkyval. Szombaton este azután

mind a ketten utra keltek, előbb az Adriai, majd a Földközi-tengerre utaznak, majd hosszabb tengeri körutazás után előreláthatóan husvétkor érkeznek meg Spanyolországba.

Zita királyné egyelőre gyöngélkedik, de husvétkor már remélhetően abban a helyzetben lesz, hogy Beniczkyt és Rakovszkyt Lequeitióban fogadassa. A két magyar politikus előreláthatóan csak április második felében érkezik vissza Budapestre.

Késhegyig menő korteskedéssel, névtelen levelekkel folyik a győri választási harc

Győr, március 22.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) Délelőtt 10 óra után néhány perccel fut be a bécsi gyors Győrbe. A pályaudvar a város szívében fekszik. Párperces járás csak a legforgalmasabb, legfényesebb győri utca: a Baross-utca. A nap-sütéses márciusi télben itt korzójik az egész város. Ebben a választási ciklusban már a negyedik törvényhozó követének ad mandátumot Győr városa. Vasárnaphoz egy hétre lesz a szavazás, de eddig is sok izgalmat hozott a választás. A választás legjelentősebb eseményei: a programbeszéd. A legelősebb korteskedések vasárnap voltak. Három és fél óra alatt három programbeszédet tartottak. A pártirodákban pedig ugyancsak lázas munka folyt kora reggeltől késő éjszakáig.

A mostani a leghevesebb valamennyi eddigi választás között.

Már a külsőségekben is megnyilatkozik az izzó hangulat. A házak falain, az utcák hir-

detószlopain csakugy ordítanak a rikitószíni, elevenbetűs plakátok, amelyeken megtaláljuk Vass Józseftől Hegedűs Györgyig (ők egyazon plakátokon szerepelnek!) mindenkinek a nevét, aki a jelölték pártjában tettekkel tényező, politikai valór. Minden élénkebb utcában pártirodafiók és minden forgalmasabb vendéglőben pártgyűlést tartanak. A pártirodák vezetőinek se éjjelük, se nappaluk: nagy apparátussal, szétágazó szervezettel dolgoznak. A késhegyig menő korteskedés óriási munkát ró a pártok vezetőire. A fenyegetőzések, a durva támadások sem hiányznak a választási küzdelemből.

Névtelen leveleket irnak a jelölteknek, amelyekben hol jóindulattal, hol fenyegetően felszólítják őket, hogy azonnal lépjenek vissza.

Vámbergy Rusztemnek, a szabadelvű ellenzék népszerű jelöltjének szombaton, közvetlen Győrbe való elutazása előtt expressz-ajánlott

Ballada az akasztott huszárról

Igaz ez? Nem a novemberlelkű hideg szél borzongta belé a szelid Nyiregyháza lakosainak fázós alvásába ezt az irtózatot álmodt a ködseppes éjszakán? Nem egy madár-ijesztő frakkjának tépett karja fenyegette Naha József közhuszárt, aki kutyavonítás és száraz ágzörgés közt inalt a kertek alatt csillagtalán égen visszafelé a laktanyába, honnét kiszökött a feleségét látni, két kis pulyáját megcsókolgatni? Huszonkét éves Naha József, aki hogyha helytelenséget cselekedett, olyan nyugtalansággal kolompolt a szive, mint a megkergetett bárány nyakában a bádogsengő s amíg üget szegény a néma sötét huszárkaszárnya felé, a rend felé, a fegyelem felé, lidérelángokat vet a félelem az ő együgyű kis eszén és lihegése közben arra a látomásra mereszi szemét, hogy a kaszárnya babonás padlásán föl-akasztják őtet, mert ki mert szökni, ott áll Madák örvezető két huszárral, kötél a kezükben, csend van, a hold mint egy vaksi boszorkány néz be a szelelőlyukon, a patkányok ropogtatnak a sarokban egy halom ócska nyereg közt, senki se jön segíteni, s Madák örvezető rákiabál: Na kutya, most imához, mert meghalsz... oh, hát nem elég csunya büntetése volna ez az éjjeli képzelet, ez az izzasztó idegláz is egy veres sipkás funak, akit az erdők tünderei boldogságra biztattak valaha, akinek a hazát szolgálni álmom volt, olyan édes, mint a mézeshuszárt, akit az apja hozott volt a szeredásban a nagyvásárról... és aki a hazával soha se beszélhet, csak Madák örvezetővel! Hát megtörtént ez, hogy Madák fölakasztotta Nahát? Ó, vajon van-e oly nehéz az angyalföldi aranyélet, mint amilyen nehéz a magyar szív ez után a nyiregyházi madákság után? Van-e olyan nagy nyereség a boldog kormány adójelentésében, mint amilyen kár, kár a családjaszerető Naha József ifjú, meleg magyar életéért? Lehet-e oly édes a földnek a harmat, mint amilyen keserűek két árva gyerek lepotyogó könnyecskéi? S lehet-e vádpontja, lehet-e kifogása a kurzúnak Madák örvezető ellen, aki a hazalógott apát felakasztja? Itt van ni, ezt a tipust faragja mint a gondatlan gyermek, hatodik esztendeje. Ezt a vastag, héjjas szívű magyar katonát kaptatja, szoktatja, oktatja Orgovány óta. Kommunista bányász! — azt üvölti szegény buta báb, a madák! És felkötöti magyar vérért, a magyar huszárt. Harmadmagával, éjszaka, gyáva zsvány módjára. A madákkal akarod visszavenni az országot? Oroszlánnak kell a magyar katonának lenni, nem hiénának. Mártnak, nem hóhérnak. De te kurzus a magyar história hősi pantheonja tövébe plasztikont építettél, amelyben isszonyatos viaszszörnyek ülnek.

levelet hozott a posta. A levélben „egy zsidó-vallású győri választó” a jelöléstől való sürgős visszalépését követeli. A levelet állítólag a győri ébredők írták Vámbérynek.

Németh Károly programbeszède

Az első programbeszéd délelőtt 11 órakor volt a *Lloyd-szálloda* nagytermében, ahol *Németh Károly*, a Nemzeti Polgári Párt jelöltje monddta el választóközönségének, mit kíván megvalósítani a parlamentben és milyen politikai és gazdasági célkitűzések vezetnek. *Szodfridt József* ny. főispán pártelnök megnyitotta a gyűlést. *Németh Károlyt* a karzatok hölgyközönsége virágcsokorral fogadta. *Németh* programbeszédében ezeket mondotta:

— Ha választotta áll az ország, mint oly sokszor: választani kell, hogy be akar-e kapcsolódni Európa politikai életét jellemző demokratikus korszakba. Két álláspontot foglalhatunk el ezzel szemben: 1. A teljesen merev elzárkózás álláspontját: a demokráciának szoronyokkal való eltorlaszolását. 2. A nagy tömegnek a törvényhozásba való bekapcsolását, amivel viszont maga a demokrácia eszméje ugyancsak teljesen megsemmisülne. *Egyik sem helyes álláspont.*

A demokráciát el kell fogadni.

de a demagógiától meg kell tisztítani. A tömegeket csak az arra hivatott képességű vezetők képviselhetik a törvényhozásban. A királykérdés tekintetében be kell vallanom, hogy én a legitim állásponton vagyok.

Ezután a

numerus clausus

kérdéséről beszélt *Németh Károly*:

— Magyarország Szent István óta keresztény állam. De a keresztény erkölcsből nem lehet politikai tökéletet követelni.

Közbeiktatások: Nem lehet üzletet csinálni a kereszténységből!

— És én megvallom nyíltan és őszintén, hogy nem tudok helynyugodni a numerus claususha.

A numerus claususnak köztudomás szerint az volt a célja, hogy a szellemi túltelítést és a szellemi proletariatusnövekedést megakadályozza. Ha ezt a célkitűzést valaki helynévalónak is itéli meg, — kérdem önöktől — helynévalónak találhatja-e azonban bárki azt, hogy

felekezetek szerint határozzák meg, kik nem tanulhatnak a főiskolákon.

En e tekintetben semmiféle megkorlátozásnak nem vagyok híve. A numerus clausus nemcsak kulturális szempontból, de gazdasági téren is igen nagy kárt okoz az országnak.

A gazdasági problémák

között legfontosabb a *tőkehiány*, amely súlyos gondokat okoz a magán gazdaságnak. Az orvoslás módjait fokozottabb takarékoskosságot ajánlanak. De elfelejtik azt, hogy *takarékoskodni csak ott lehet, ahol van miből*. A tőkehiányon és az általános hitelhiányon csak a *külföldi tőkék megszerzésével segíthetünk*.

A lehetetlen adórendszer is sürgős reformra szorul.

Az ipar, a kereskedelem és a mezőgazdaság nem tudja már *elviselni a rá zúduló, egyre nagyobb terheket*. Végül a kormány politikájáról szólott és kijelentette, hogy *nem a mindennáron való kormánybuktatást és oktalan ellenzékieskedést kívánja szolgálni*.

A hallgatóság — kereskedők, iparosok, hivatalnok emberek — tapssal fogadták *Németh* beszédét.

„Eljen a numerus clausus!”

Délben már a fajvédők jelöltje, *Bárczy Dezső* nyugalmazott pénzügyminiszteriumi államtitkár szónokolt a Katolikus Kör udvarán. Néhány száz hallgató jutott az ő gyűlésére is.

Beszéde elején reflektált azokra a támadásokra, amelyek az ellenpárt részéről érték. Majd programját így ismertette:

— A jövő nagy feladatai követelik, hogy

gazdasági szaktérflak kezébe adjuk a vezetést,

mert csak így módon remélhető, hogy meg tudjuk oldani

Vámbéry Rusztem ötezer ember előtt beszél

Alig mulott el délután 1/3 óra, a város másik végében sűrű tömeg hullámozik már: *Vámbéry Rusztemet* várják, hogy meghallgassák a kérésű ellenzéki jelöltjének programbeszédét. A tömeg pereről-perere növekszik s amikor *Vámbéry Rusztem Rupert Rezső, Benedek János és Malasits Géza* kíséretében megérkezik, *ötezer-nél több ember szorong a pódium körül. Kántor László*, a győri függetlenségi párt elnöke, megnyitja a gyűlést. Az első szónok

Rupert Rezső

volt és *Vámbéry Rusztem* megválasztását ajánlotta a közönségnek.

— A két másik jelölt — mondja Rupert — a kormány jelöltje. Az egyiknek a plakátján ott is áll *Vass József* miniszter ur neve (*Közbeiktatások: Le vele!*) és ott áll a függetlenség szava is, ez azonban *lopott szó*. A „nemzeti függetlenségi párt” a fajvédők pártja, jól tudják ezt ugyebár önök. A másik jelölt a születési arisztokrácia és a nagybirtok főrendiházát sürgeti és a legitimizmus alapján áll. *Az országnak, a népnek nem lehet szüksége sem az egyik, sem a másik párt, illetve jelöltjük törekvéseire*, az országnak *Kossuth Lajos* igazí függetlenségének és az ő eszméinek megvalósítása kell.

Vámbéry Rusztem

tartotta meg ezután programbeszédét:

— Mielőtt Győrbe érkeztem, *egy névtelen levelet kaptam*, amelynek írója azt kérdezi tőlem, hogy mit keresek én Győrött? (*Derűtlenség*.) Főlegesen tartom hangsúlyozni, hogy szoros családi kapcsolatok is fűznek ehhez a városhoz. Azt is kérdezték tőlem, hogy mit keres egy tudós professzor a politika rögs mezén?

Az igazságot keresi és a tudást kívánja szolgálni.

Egyébként megnyugtathatom a kérdezőket: ahogy nem vittem bele a tudományba politikát, úgy a politikába beleviszem minden tudományomat. A tudományra pedig, úgy hiszem, igen nagy szüksége van az országnak, mert hisz

ebben az országban orgiákat ül a tudatlanság.

Ez ellen akarok küzdeni elsősorban.

Annak a kormánynak, amely a fajvédőkkel lepaktált, amely a forgalmi adó gránátjaival elpusztította a kereskedelmet, amely a védővám kínai falával elszorvasztotta a fogyasztókat, *nincsen létjogosultsága*.

A szanálással sikertült a pénzünket stabilizálni, de arról nem gondoskodott a kormány, hogy legyen pénz is a lakosságnak, hogy ne pusztuljon éhen. El kell ismernünk, hogy a kormány valóban kiküszöbölte a felekezeti különbséget:

egyformán elpusztította a keresztényeket és a zsidókat.

Felekezeti különbség nélkül pusztult el az ország kereskedelme, ipara, mezőgazdasága és munkássága, amelyet állandóan fojtogat a munkanélküliség réme. *Washingtoni követünk*, aki kétnemzetes fizetést húz, nem tudott gondoskodni arról, hogy 260 magyar munkánál több mehessen ki egy esztendőben Amerikába. És itt vannak a rokkantak is szörnyű

a ma oly nyomasztó gazdasági krízist. *Győrkerében meg kell változtatni az adózási rendszert is*, mert a mai adópolitika mellett, amelyet ránk oktroyált a trianon, fönkremennek az adóalanyok. *A forgalmi adó különös terhétete a polgárságnak s ez főleg a kisembereket, a kisiparosokat sújtja*. Ezen változtatni kell, mert így teljes eső fenyegeti a magyar ipart.

Ernszt Sándor pápai prelátnak beszédében a numerus clausus főtartását hangoztatta, amire a hallgatóság lelkes és parázs tüntetést rendezett: „*Eljen a numerus clausus!*”, „*Ki a zsidókkal!*” kiáltottak a kevésszámú lelkes pártbívek.

nyomorukkal: *havi 25.000 koronát kapnak a rokkant vitézek*, ami győri nyelvre lefordítva, 30 zsemlyét jelent egy hónapban. Harminc zsemlyét, egy darabbal sem többet!

— A gazdasági egyensúlyt nem lehet elérni a liberalizmus pusztá hangoztatásával. Nálunk békében a liberalizmus azt jelentette, amit *Mikszáth* meghatározása szerint az antiszemizmus jelentett: *aki kellelénél jobban utálja a zsidót, az antiszemita. Aki azonban csak a kellő mértékig undorodik a zsidótól, az liberális*. Ma pedig, úgy látszik, a liberalizmus azt jelenti, hogy *szabadon, veszély nélkül járhatnak a zsidók az utcán*, sőt a Kaszinóban kezét is fognak velük.

— A kormány kivételes hatalommal kormányozott eddig. Jól tudjuk mindnyájan, hogy mit jelentett ez a kivételes hatalommal való kormányzás.

Most azonban állandósulni látszik a kivételes hatalommal való kormányzás.

Ennek a biztosítékául szolgál az új választójog. A miniszterelnök ur azt mondotta, hogy a magyar nép nem érett még meg a titkos szavazásra.

Közbeiktatások: De az adózásra megérett! — Szóval a magyar nép éretlen, a miniszterelnök ur szerint. Ha történetesen én mondtam volna,

másnap már eljárás indul ellenem nemzetgyalázás címén.

— *Kossuth* szelleméhez kell visszatérni ennek az országnak — fejezte be beszédét *Vámbéry Rusztem* —, *Kossuthot* kell követni, aki elsőnek ismerte föl a kereskedelmet, az ipar jelentőségét, elsőnek látta meg — 100 évvel előre — az Egyesült Államok világgazdasági és világpolitikai jelentőségét. *Ha ellenségeink végkép parasztszággá akarják lesüllyeszteni ezt a szerencsétlen országot, Kossuthhoz kell fordulni*. *Kossuth Lajos* azt mondotta: *Leborulok a nemzet nagysága előtt, nekünk pedig most föl kell emelkednünk Kossuthhoz*.

Vámbéry Rusztem beszédét mindvégig izzó lelkesedéssel kísérte a hallgatóság és a beszéd befejeztével hosszantartó, meleg ünneplésben részesítette.

Benedek János

szólalt föl és az ő szokott, közvetlen, kedves előadásában tolmácsolta vezérének, *Vázsonyi Vilmosnak* üzenetét: *hogy Vámbéry Rusztemre szavazzon Győr város szabadelvű polgársága*.

Benedek után *Malasits Géza*, a győri II. választókerület képviselője ajánlotta a választók figyelmébe *Vámbéry Rusztemet*, a magyar függetlenségi gondolat tiszta és becsületos harcosát.

Legjobb
svájci órák
óriási választókban, békeminőségben.
Javitások saját műhelyemben legjobban készítettnek.
Schönwald Imre
IV. kerület, Bécsi-utca 5. szám, Deák Ferenc-utca sarok

Francia
parfömök
legolcsóbb árakban
Kosztelitz
V. Dózsa-utca 12. Tel. 188-89

A köztisztviselők előlegéről szóló kormányrendelet alkalmából!

Azoknak a tisztviselő uraknak, akik férfitöltöny- és kabátkelme szükségletüket nálam fedezik, a jelen nehéz gazdasági viszonyokra való figyelemmel, évszázados cégemnek emberöltők óta szigorúan szabott áraiból, a mai naptól kezdve egy hónapon át bevásárlásuk összegének 10%-át ajánlom fel visszatérítésképen.

A visszatérítés a cég által kiállított elismervény ellenében történik, mely a köztisztviselő urak hölgyhozzátartozóira is átruházható. A visszatérítési összeget a cég gazdag és sokoldalú raktárán lévő akár férfi, akár női kelmékber, történő bármilyen bevásárlás esetén az új vételnél teljes értékben leszámítom még akkor is, ha pl. az újabb vétel netán csak egy év múlva történék is.

Szenágy Gyula, IV. kerület, Kristóf-tér 4., Szervita-tér sarok.

Bethlen csütörtökön utasítja vissza a főrendek és a vármegyék támadását

A kormánypártban nem akarják a felsőházat az alsóházzal egyenrangú félnek elismerni

(A Reggel tudósítójától.) Nagy föltűnést keltett politikai körökben, hogy szombaton délelőtt a régi főrendház tagjai, délután pedig a vármegyék országos bizottsága hevesen megtámadták a kormányzatot és élesen és határozottan állást foglaltak a kormány választójogi és felsőházi javaslatával szemben. Legilletékesebb helyről szerzett értesülésünk szerint

ezek a támadások a legkevésbé sem fogják befolyásolni a kormányt abban, hogy alkotmányjogi törvényjavaslatait tető alá hozza.

sőt Bethlen István gróf miniszterelnök a nemzetgyűlés választójogi, illetően közjogi és igazságügyi bizottságának legközelebbi — csütörtöki — ülésén alkalmat fog keresni arra, hogy a főrendek és a vármegyék támadását a lehető legkorábban visszautasítsa. Nem fogják szó nélkül hagyni ezeket a támadásokat a kormánypárt tagjai sem, akik közül

Örffy Imre,

mint a közjogi és az igazságügyi bizottság csütörtöki ülésének első szónoka fog tiltakozni a főrendek és a vármegyék föltűnő kijelentései ellen. Errevonatkozólag vasárnap délután a következőket mondotta A Reggel munkatársának: — Amennyire ellensége vagyok az alsóház radikális összetételének, éppen annyira félek attól, hogy a felsőház tulságosan konzervatív alapon jöjjön létre. Az országgyűlés két kamara között bizonyos együttműködésre van szükség, ami rendkívül meg van nehezítve akkor, ha a két kamara olyan messze válogatott, mint két naprendszer a világűrben. Kétségtelen az is, hogy

olyan politikai irányzat, amely nem akar előrehaladni, állandó nem lehet,

mi pedig meg fogjuk mutatni, hogy igenis, előre akarunk haladni, már amennyire lelkiismeretünk diktálja és a mai körülmények között az ország érdekében megengedhetőnek tartjuk. Elhatározásunkban csak a mai helyzet lehet irányadó. Hogy mi lesz 10 év múlva, az más kérdés. A világpolitikai helyzetből ítélve, bizonyára

ballaféle fognak az események eltolódni,

előhaladási igyekezetünkben tehát semmiesetre sem engedjük magunkat a régi főrendház tagjaitól befolyásoltatni. Sőt, ellenkezően. A felsőházi javaslat bizottsági vitájában messzemenő javaslatokat fogok csütörtökön előterjeszteni, amelyekkel azt célozom, hogy

az új felsőház még a tervezettnél is demokratikusabb alapokon jöjjön létre.

Ebből a célból indítványozni fogom, hogy a felsőház tagjainak száma növeltesse, az érdekképviselet választási joga kiterjesztessék és még több más módosítást is terjesztek elő, mert

azt akarjuk, hogy a felsőház az alsóházzal szemben másodsorban álljon,

vagyis semmiesetre sem akarjuk a felsőházat az alsóházzal egyenrangú félnek elismerni.

A vármegyék országos bizottságának állásfoglalásáról alkalmunk volt beszélni Andrássy Gyula gróffal is, aki kijelentette A Reggel munkatársának, hogy a vármegyék szombati határozatát teljesen elhibázott akciónak tartja.

Kertész II-öt vasárnap este őrizetbe vették a főkapitányságon, mert a Hungária-uti pályán véresre vert egy rendőrfőügyelőt

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután, az Ékszerészek és a Ferencvárosi Torna Club mérkőzése alatt, a Hungária-uti sporttelepen olyan példátlan botrány játszódott le, amelyre alig van precedens a futballbotrányok krónikájában. Kertész Vilmos, a sokszoros válogatott, akit Kertész II. néven ismer a sportpublikum s aki egyébként az Ékszerészek amatőrtrenera,

oly súlyosan inzultált nyílt pályán egy rendőrfőügyelőt, hogy orrán-száján előlötötte a vér s orvosi segélyben kellett részesíteni.

A magáról megfélemedezett, egyébként is durva hibern álló válogatott játékost az ügyeletes rendőrtisztviselő természetesen azonnal előállította a legközelebbi őrszobára, majd átszállították a főkapitányságra, ahol

Kertész II-öt még az est folyamán őrizetbe vették.

A szegényteljes botrányról a következő részleteket jelent A Reggel tudósítója:

A vasárnapi futballderby előtt, a Hungária-uti sporttelepen a másodosztályú bajnokság két jogos aspiránsa, az Ékszerészek és a Terézvárosi Torna Club csapatai ütköztek meg egymással. Mindkét egyesület legkiválóbb játékosait dobta a porondra, hogy a győzelmet s az ezzel járó dus anyagi javakat jelentő első-

osztályú képesítést elnyerjék. Heves küzdelem folyt a játékosok között, de a közönség soraiban is, ahol mind a két klub fanatikusai szép számban voltak képviselve. A mérkőzés első fele eredménytelenül folyt le. A meccs második felében Kertész Vilmos, a sokszoros válogatott játékos, az Ékszerészek amatőrtrenera, a híres Kertész II. akit a közönség csak „Vili” néven szólít, csapata kapuja mögött helyezkedett el s onnan figyelte a játékot.

Nemsokára megjelent egy rendőr a pályán, aki elparancsolta Kertészt a kapu mögül. Kertész II. nem akarta a pályát elhagyni, azzal érvelvén, hogy mint trénernek kötelessége csapata közelében lennie. Szó szót ért és a vitakozásba a kerítésen kívül álló közönség is beavatkozott. Többen átugráltak és egyszerre csak

Kertész II. ütlegelni kezdte a rendőrt, akinek orrán-száján elindult a vér.

Pillanatok alatt nagy esődület támadt. Négy rendőr és egy rendőrtisztviselő sietett elő, akik közrefogták Kertész Vilmost, bekisérték a legközelebbi őrszobára, onnan pedig a főkapitányságra szállították.

A főkapitányságon a bekisért Kertész Vilmost megjelentek azok a rendőrök és rendőrtisztviselők is, akik a futballpályán történt incidensnek szemtanúi voltak.

Kertész ellen dr. Horváth Antal rendőrkapitány, aki a mérkőzésen inspekciós volt, súlyos vallomást tett.

Elmondotta, hogy a mérkőzés előtt ő adott utasítást a szolgálatot teljesítő rendőröknek, hogy a pályára a játékosok kívül senkit ne engedjenek, nehogy a fölizgatott közönség a játékba beavatkozzék. Kertész Vilmos bent ült a pályán a gyöpön, amire Soós Antal rendőrfőügyelőhelyettes a kapott parancs értelmében hozzálépett és fölszólitotta, hogy távozzék a pályáról. A rendőrkapitány messziről látta, hogy Kertész a pálya másik részére ment és közben a rendőrt szidalmazta. Soós Antal erre utasításra elővette jegyzőkönyvét és igazolásra szólította föl Kertészt, aki, a jelentés szerint,

durván kiabálva mondta be személyi adatait, majd váratlanul mellbeütötte a rendőrfőügyelőhelyetteset.

Erre dulakodás támadt és Kertész Soós Antalt többször megrugta és megütötte. A rendőrségen kihallgatták dr. Nasie Gusztáv rendőrorvost, aki előadta, hogy

a főügyelőhelyettes sérülései nyolc napon belül gyógyulók.

Sós Antal az incidens után azonnal a rendőrkórházba sietett, bekötözték sérüléseit és azt az utasítást kapta, hogy másnap újból jöjjön el kezelés végett. Kertészt kihallgatása után Risztics Lázár rendőrtanácsos formálisan is

őrizetbe vette és lekísértette a fogdába.

Amint a rácsos ajtó becsapódott Kertész II. mögött, a rendőrségen nagy sürgős-forgás támadt. Egymásután jöttek a sportegyesületek megbízottai és egyéb sportbarátok, hogy érdeklődjenek Kertész sorsa iránt, de

senki sem tudott mellette szóló tanuvalloást tenni.

Vasárnap este megjelent a főkapitányságon Kertész Vilmos felesége Zoltán Gyula dr. ügyvéd társaságában, aki előterjesztést adott be. Arra hivatkozik, hogy a rendőrt csak véletlenül ütötték meg. Kertész II. egyelőre a rendőrség fogdjában marad. Ma délelőtt dönt további sorsáról Szrubián Dezső rendőrkapitány.

Fegyveres csendőrök a belgrádi szkupstinában

Belgrád, március 22.

(A Reggel tudósítójától.) A szkupstinában ma Bazala Albert, a horvát zajednica tagjának beszéde alatt

viharos jelenetek

játszódtak le. A radikálisok fölugráltak helyükről és az ellenzéki padosorok felé nyomultak.

Általános verekezés tör ki.

A képviselők székeket, padtököket és a gyorsíróasztalon található több tárgyat kapnak föl és ütlegelik egymást. Pasics miniszterelnök elhagyja a termet. A demokraták a verekezés közben lassan balra húzódnak és a terembe benyomuló fegyveres csendőröknek már nem volt sok dolguk.

Előállítottak a rendőrségre egy ügyvédet

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap előállították a főkapitányságra Kisfaludy Aurél ügyvédet, aki ellen följelentés érkezett. Az ügyvédet már vasárnap délelőtt ki akarta hallgatni Bede József dr. rendőrtanácsos, de a detektívek nem találták. Délután sikerült előállítani és most a fogdában várja be hétfő délelőtti kihallgatását.

Mussolini egészséges és folytatja a harcot

Róma, március 22.

(A Reggel tudósítójától.) Mussolini, aki a fascista mozgalom megalapításának hatodik évfordulója alkalmából

betegsége óta első ízben jelent meg ismét a nyilvánosság előtt,

a Palazzo Chigi erkélyéről beszédet mondott, amelyben a többi között a következőket jelentette ki:

— Feketeingesek! Néhány szót akarok hozzátok intézni, mert tudom, hogy óhajtatok azt és hogy fölborítsam azt a kártyavárat, amelyet a szokásos rémhírterjesztők betegséggel kapcsolatban fölépítettek. Ami mozgalomunka illeti, csak azt mondom nektek: Benne vagyunk a tavaszban és

a harcot folytatni fogjuk, törhetetlenül és mindenki ellen!

Ma mindenki kész lett,
Hát jól jön a készlet.
És míg tart a készlet —
Ha nem vesz is benézhet

MARTOS k.r.t.-be!
RÉSZLETÁRUHÁZ

13 NAGYMEZŐ-UTCA 13
Bejárat az udvarból is: Andrássy-ut 35
Telefon 91-94

Nagy választék kész férfi- és női ruhákban, felsőkabátok, foherneműk és kosztümökben. Ugyanazok rendelkezésre, mérték szerint gyorsan elkészülnek. Dus raktár szövetek, divatkelmék, selymek, mosóárak, függönyök, paplanok, cipők, ág- és asztalterítőkben, stb., szóval minden a háztartásban szükséges cikkekből.

Legjobb minőség! Meglepetően olcsó árak! Póratlan fizetési kedvezmény!

Schroll 23 .000
sifón és vászon

Elsoner
NŐI-DIVATNAGYÁRUHÁZA

VIII, Rákóczi-ut 52
II, Fő-utca 52
alatti üzleteiben

Ma délelőtt buvárokkal kutatják át a Dunát a rejtélyes fiatalemberek csomagjai után

Milán Jánosné elmondja A Reggel-nek különös éjszakai kalandját

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt kellett csak tulajdonképpen nagy izgalmat a főkapitányságon Milán Jánosnének az a bejelentése, hogy péntekre virradó hajnal két titokzatos fiatalember csomagokat dobott be a Dunába a Ferenc József-híd budai oldalán.

Az eltűnt Kardos Béla miskolci vaskereskedő hozzátartozói ijedten vettek hírt

erről az eseményről és sietve érdeklődtek a főkapitányságon, hogy nincs-e véletlenül ez a rejtélyes csomagdobálás kapcsolatban Kardos Béla titokzatos eltűnésével. Miután a rendőrség vasárnap sem tudott semmi pozitívumot találni Kardos Bélára vonatkozólag, maga a detektívönök, Laky Lajos dr. rendőrfőtanácsos adott utasítást.

a Ferenc József-híd titkának gyors le-nyomozására.

Angyal László detektív-főfelügyelő beidézett Milán Jánosné a főkapitányságra és Milán-néval együtt mentek ki a Ferenc József-hidra a detektívek. Itt Milánné megmutatta azt a helyet, ahol a csomagok vízbedobását észrevette. A hidon és a hid környékén vasárnap délelőtt csak nagyjában nyomozhattak. Szemtanukat kerestek, majd kihallgattak néhány rendőrt. Akadt is egy rendőr, aki emlékezett arra, hogy látta Budán reggel 3 óra tájban Milán Jánosné, akinek nyomában egy fiatalember haladt. Ugy volt, hogy a Duna medrét még vasárnap átkutatják, de technikai akadályok miatt ez elmaradt. A Duna a Ferenc József-híd budai pillérének mesterségesen el van mélyítve és így kotrógépekkel eredményt elérni nem lehetett. A rendőrség fölvetése szerint — amennyiben büncselekményről van szó — a csomagok bizonyára kövekkel is meg voltak rakva és így föltétlenül a bedobás helyén kell még lenniük a rejtélyes csomagoknak. A főkapitányság értesülése szerint a folyó-orségnek van modern búvárfőlszerelése és kiképzett búvárai, megfelelő gyakorlattal is bírnak a gyorsan folyó Duna fenekének átkutatására. A rendőrség ennélfogva meg fogja keresni a folyó-orség parancsnokságát, hogy a kijelölt helyen búvárokkal keresse meg a csomagokat.

Ugyancsak vasárnap hallgatták ki a helyszíni szemle után megegyezően Milán Jánosné, mielőtt a nehéz búvármunkát megkezdnék, hogy vajjon a hajnali jelenet valóban úgy játszódott-e le, ahogy azt az első napon bejelentette. A Reggel munkatársa vasárnap délután fölkereste Milán Jánosné munkahelyén, az Edison-kávéházban. Milánné a következőket mondotta A Reggel munkatársának hajnali kalandjáról:

— Pénteken éjjel 2 órakor indultam el a kávéházból. Szokás szerint a Ferenc József-hidon mentem át, hogy a Verpeléti-úton levő lakásomra érjek. Már túlhaladtam a hid közepén, amikor körülbelül nyolc-tíz lépésnyire észrevettem, hogy

két férfi áll a hidon és csomagokat dobnak be egymásután a vízbe.

Egy szemetesláda állott ott, amellé huzódtam, úgy, hogy engem nem vettek észre. Mindez nagyon gyorsan történt, még láttam, hogy a két fiatalember közül az egyik gyorsan elsiet mellettem, anélkül, hogy észrevettt volna s Pest felé tart. Én esőndősen továbbindultam. Előtte sietett a másik fiatalember. Ekkor egy pillanatra hátrafordultam, utánanéztam annak a férfinak, aki Pest felé sietett és ekkor vettem észre az előttem levő magas fiatalember. Gyorsan hozzáléptem, nagyon sötét volt, nem lát-

tam mást, csak a szurós, vad nézését. Így szólt rám:

— Mit látott maga?

Megijedtem és gyorsan feleltem:

— Én nem láttam semmit.

Csak ennyit válaszolt:

— Na, akkor csak menjen!

Siettem tovább, körülnéztem, nem láttam rendőrt a közelben, elhaladtam a Gellért-szálló

A Reggel külön nyomozása az eltűnt Kardos Béla után

Két hölgy és egy gróf autón üldözte Kardos Bélát

(A Reggel tudósítójától.) Hat napja már, hogy a budapesti Astoria-szállóból eltávozott Kardos Béla, a miskolci Kardos és Bárdos vaskereskedő-cég egyik tulajdonosa s mindeddig nem tudták megállapítani, hogy mi történhetett a nyomtalanul eltűnt kereskedővel. A budapesti rendőrség eltűnési osztálya mindent elkövet Kardos fölkeresésére, de ma már nyilvánvaló, hogy

nem az eltűnési osztály, hanem a bűnügyi osztály föladata Kardos sorsának kinyomozása.

mert újabb adataink szerint kétségtelen, hogy a szerencsétlen kereskedő büntény áldozata lett. Kardos Béla hétfőn délután 6 óráig a Weiss Manfréd-irodában tárgyalt. Eddig úgy tudták, hogy innen már vissza sem tért az Astoriába.

Kardos azonban hétfőn délután 6 óra után nyugodtan uzsonnázott az Astoriában.

Ezt a legpontosabban állapíthattuk meg. Az Astoria-szálló szobapincére — akit a rendőrség eddig még egyáltalán ki sem hallgatott — előadja, hogy Kardos Bélát, mint régi vendéget, évek óta ismeri és jól emlékszik, hogy hétfőn délután 6 óra után uzsonnázott a szobájában. A szobapincér elmondja, hogy mialatt Kardos szobájában főlszolgált, Kardos figyelmeztette őt, hogy siessen, mert el kell valahová mennie. Kardos

a szobapincér előtt gallért és nyakkendőt váltott

s amikor a szobapincér kissé később bement az edényekért, Kardos már nem volt a szobában. Itt kell megemlítenünk még egy ismeretlen adatot. Kardos a hétfői napon tárgyalt egy Nádor-utcai tőzsdeirodában. Az ügyet lebonyolította s kérték, hogy a válaszáért 6 órakor jöjjen el. Kardos azt felelte, hogy 6 órakor nem jöhet, de

6 óra után eljön.

A Nádor-utcai irodába azonban már nem ment el. Mindez bizonyítja, hogy öngyilkosságról szó sem lehet. Ellenben

Miskolcon is új nyomokat találtunk, amelyek arra vallanak, hogy büntény történt.

Már szó volt arról, hogy az eltűnés előtt, vasárnap két ur érkezett autón Kardos miskolci villája elé, ezek be akartak menni a villába. Azt azonban eddig nem vették figyelembe, hogy az autón a két ur

két hölgy társaságában

érkezett a villához. Az egyik ur azt mondotta, hogy ő gróf s a villát akarja megvenni. Később a két ur a két hölgy nélkül jött vissza s újból be akartak hatolni. Föltűnő s ezt eddig szintén nem vették figyelembe, hogy ugyanakkor, vasárnap délután a miskolci Kereskedők és Gaz-

mellett s észrevettem, hogy a fiatalember a nyomomban van. Később láttam egy rendőrt, de nem mertem szólalni neki s ekkor a fiatalember is eltűnt mögöttem. Hogy a csomagok milyenek voltak, mik voltak, kosarak vagy bőröndök, azt a sötétben nem láttam. Odahaza elmeséltem az uramnak a dolgot. Őn nem is akartam följelentést tenni, de a férjem mégis elment a rendőrségre. Vasárnap 11 órakor kint voltam a detektívekkel és megmutattam a helyet a hidon.

Ennyit tud csak mondani Milánné. A rendőrségen az utóbbi időben történt eltűnések és napvilágra került büncselekmények miatt nagy érdeklődéssel várják a hétfői búvárkutatás eredményét, hogy a titokzatos éjszakai csomagok rejtélyét megoldhassák.

dák Köréből Kardos cégtársát, Bárdos Emmilt kihivatta egy hölgy. Ez

a hölgy Baloghnének mondotta magát és érdeklődött, hogy Kardos hol van?

Bárdos megmondta az ismeretlen nőnek, hogy Kardos Budapestben van és az Astoriában lakik.

Ez vasárnap délután történt, Kardos hétfőn este eltűnt.

Eddig még senki sem állapította meg, hogy ki volt az állítólagos gróf, ki volt az állítólagos Baloghné, ott maradtak-e hétfőn Miskolcon, vagy hova mentek? S még nem hallgatták ki az Astoria előtti soffőröket sem; nem állapították meg, hogy ezek a titokzatos nők és férfiak, akik kinyomozták, hogy hol van Kardos s akik, úgy látszik, nyomon követték áldozatukat, nem jártak-e hétfőn az Astoriában. Pedig ezek az új nyomok határozottan arra engednek következtetni, hogy Kardos Béla bünténynek esett áldozatul s ezt a büntényt a jelek szerint nem is egy ember, hanem egész bünszövetkezett követte el.

Katsinka Kornél

Utódai

gyermekruha-különlegességek üzlete
IV, Párisi-utca 1 (Váci-utca sarok)

Tavaszi és nyári

összes

gyermekruházati

cikkeink

előírt áralból

március hó 25-ig

20%

engedményt adunk

Óriási választék

divatos átmeneti gyermekkabátokban és fiúöltönyökben

Leány- és fiufelöltők

Ruhák

Kötények

Kalapok

Játszóruhák

Babyruhák

Bakfisruhák

Bakfiskalapok

Gyermekfehérneműek

Piyamák óriási választékban
Tiroli kabát és nadrág

A Belvárosi Színház nagy vigjátéksikere

Én
már ilyen
vagyok

Titkos Ilona

Gombaszögi E., Tarnay, Simon Marcsa, Gárdonyi, Vándory

Kertész Dezső,

Az Omke ünnepi közgyűlése emlékezetes beszédek és fényes külsőségek között zajlott le vasárnap a Vigadóban

Sándor Pál: „A kereskedelem tragédiájában az egész ország tragédiájára kell gondolnom!”

(A Reggel tudósítójától.) Jubiláris ünnepségeinek folytatásaképpen vasárnap délelőtt tartotta az Omke ünnepi diszközgyűlést a Fővárosi Vigadó nagytermében. A közgyűlésen a fővárosi kereskedőin kívül a vidék minden részéből érkezett vendégek is igen nagy számmal vettek részt. A kereskedelmi minisztert a diszközgyűlésen báró Wimmersperg államtitkár, az igazságügyminisztert Fodor Armin kuriai bíró, a fővárost pedig Purébl Győző tanácsnok képviselte. Az ipari és kereskedelmi szervezetek kiküldöttein kívül megjelentek még Bárczy István, Berzeviczy Albert, Heinrich Ferenc, Végh Kálmán, a Tőzsde elnöke, Tabakovics Dusan, Ugron Gábor, Dréyer Imre, Marschall Ferenc, Orffy Imre, Moser Ernő képviselők és még sokan a társadalmi és gazdasági élet kiválóságai közül. A diszközgyűlést

Sándor Pál

elnök nyitotta meg.

Több mint 20 éve, hogy ebben a teremben, 1904 pünkösd vasárnapján az ország kereskedőinek bizalma az akkor megalakult Omke élére állított. Ha földézem azt a programot, amit magam elé szabtam és összehasonlítom a szomorú és sivár valóság jelen képével, elszorul a szívem és a magyar fájdalom keserősége tépi a lelkemet.

A kereskedelem tragédiájában az egész ország tragédiájára kell gondolnom.

A magyar kereskedelemnek nincsen, nem is lehet jubileumi hangulata, de eljöttünk azért, hogy a múltat külsőségeinek emlékéből erőt merítsünk a jelen rettenetes válságának leküzdésére és egy jobb jövő kihozására.

A háboru után 18 esztendő a szenvedések megszámlálhatatlan stációinak hosszú kálváriája volt,

ez alatt a 10 év alatt állandóan a lenni vagy nem lenni hamleti problémája borongott a magyar kereskedelem fölött. Amikor a háboru blokádgazdálkodásának kényzere alatt megteremtették a gazdasági központokat, amikor egész kereskedőággakat deklaszifikáltak, önálló existenciákból központi hivatalnokokká, amikor csaknem az egész vonalon megindult a kereskedelem bürokratizálása, amikor már alig volt árucikk, a börtöl a pótkávéig, amelyek forgalma ne lett volna a rendeletek lényegével megkötözve, amikor végigpróbálták rajtunk az állami beavatkozás inkvizíciós kamarájának minden kínzóeszközét. Amikor a forradalmi esőselék kifosztotta üzleteinket, amikor a kommunista örület leltározott és rabolt, volt idő, amikor azt hittük, hogy a megpróbáltatásokat nem tudja elviselni a magyar kereskedelem. De a magyar kereskedelem életereje nem tört meg akkor sem, amikor úgy éreztük: a trianoni Golgotán minden elvégeztetett.

Megtántorodtunk nem egyszer a társadalmi gyűlölködés bunkócsapásai alatt!

Heroikus küzdelmet kellett vívni a kurzus első éveiben a monopolisztikus és privilégiumos irányzat szerfeji hidrája ellen, amelynek — ha egy-két fejét lecsaptuk, újabb ezer nőtt a helyébe. Viselni kellett az állami árdrágítás minden terhét és ugyanakkor annak minden ódiáját. Az Arvizrágó Bizottság razzizáló detektívjeinek „erkölcsrendészeti fölügyelete” alatt nem volt szabad raktárunkat utánpótlunk, az utánpótlási ár kétszemes elismerése elűtötte a kereskedői tartalékok gyűjtésétől és ez a kunktatóri politika most bosszulja meg magát. Évekig sanytoltunk a behozatali korlátozások szöges dróttjaival körülvett internálótáborban. És amire ezt fölöszlatták, itt meredeznek előttünk

a tulzottan protekcionista vámtarifa

sokszor áthághatatlan kínai falai. E politika tévedéseinek sorozata a kereskedelem ellenállóképességét mesterségesen legyöngítette és kitétele a gazdasági krízist. A pénzügyi kormány mindenáron való adószedéssel elviselhetetlen terheket rak a kereskedelem vállaira, aminek a legkétségbeejtőbb példája volt az 1924. évi általános kereseti, jövedelem- és vagyonadókievetések is. Olyan adórendszer, amely

az adózóképesség legyöngítésével az adóalanyok ki-
pusztításával jár együtt,

napjában elhibázott és veszedelmes. Hát lehet olyan jövedelmi adót viselni, amely évenként megújuló vagyonadó a maga valóságában? Lehet-e adómorált teremteni a jó erkölcsbe ütköző adószétlét rendszerével?

Lehet-e forgalmi adót beszedni egy olyan rendszerrel, amely a forgalmat megakasztja, lehetlenné teszi?

Lehet-e föntartani mindenütt azt a tulzásba vitt fiskalizmust, amely mesterséges árdrágításra vezet. Külön adó-

zat a posta, a vasút, a vámhivatal, a város és mindezeknek az adóknak a lerovását valóságos robotadóval terhelik a bürokratikus intézkedések. A magyar kereskedelem különben szolid alapozású épületén egyre veszedelmesebb repedések mutatkoznak, hol itt, hol ott hull ki egy-egy téglá, hol itt, hol ott inog meg egy megdönthetetlennek látszó pillér. A kormánynak ki kell lépnie passzív rezisztenciájából, ha nem akarja, hogy az összecslő épület a nemzet napszámosságainak ezreit, adófizető polgárok ezreit temesse maga alá. Nem várunk csodákat a kormánnytól, mert hiszen jól tudjuk, hogy földregés ellen csodaszereket, pirulókkal védekezni nem lehet. Ertsék meg:

a nemzeti vagyon egy-egy darabkája töredezik le minden bezárult holttal.

Ertsék meg: a kereskedelem hitelo az ország hitelét is jelenti. Ertsék meg:

ma még csak a kereskedelem válságáról kell beszélnünk, de holnap már ez a válság jelentheti az ipar krízisét és holnapután az államkassza esődjét.

Sándor Pál hatalmas beszéde után — amelyet több ízben szakított meg a hallgatóság tomboló helyesléssel és tapssal — Balkányi Kálmán dr. olvasta föl azoknak a névsorát, akik az Omkét a jubileum alkalmával táviratilag vagy levél útján üdvözölték. Ezek között ott találjuk Csernoch János hercegprímás, Scitovszky Tibor külügyminiszter, Mayer János földmívelésügyi miniszter nevét. Gaál Gaszton távirat útján fejezte ki együttérzését. Üdvözölte még az Omkét Georg Gothein volt németbirodalmi miniszter, dr. Rieser, a Reichstag alelnöke, Sir Georg Paish, a londoni Cobden-Club elnöke, Jean de Bonnefon, az ismert francia publicista, valamint számos külföldi és vidéki ipari és kereskedelmi testület.

Dr. Glücksthal Samu.

az Omke főügyeje a következő szónok. Visszapillantást vet az Omke küzdelmeire, a váltakozó kormányok kereskedelemellenes irányzatára, amely elsősorban a szövetkezeteknek a kereskedelem rovására való támogatásából állott. Majd így folytatta beszédét:

— A kormány szerint a tagadhatatlanul meglevő krízisről nem szabad beszélni, mert ezáltal a krízist csak növeljük. Holott a helyes politika abban áll, ha a krízis okait keressük és azokat megszüntetni igyekszünk. A krízis okai elsősorban: a fogyasztási válság és a kereskedők túlságosan megszorított létszáma. A háboru után ezer és ezer ember vesztette existenciáját, ezek nagyrészt kereskedelmi pályára tódultak:

a kereskedők száma a háboru óta 165%-kal szaporodott.

Ezzel szemben a fogyasztás igen nagy mértékben csökkent, aminek részint az általános elszegényedés az oka, részint az a körülmény, hogy

nálunk az áru drágább, mint bárhol a külföldön.

Az aranymerlegtől a kereskedők közül sokan félnek, mert ezekből ki fog tűnni, hogy pénzünk romlása idején, amikor látszólag meggazdagodott a kereskedő, tulajdonképpen akkor vesztete el vagyonát. A gazdasági életben az utóbbi évek folyamán csak tiltó és büntetőrendelkezőket léptettek életbe, de semmi sem történt a kereskedelem szabadsága érdekében. A mai adórendszernek minden egyébtől eltekintve, nagy hibája az adózás sokfélesége és áttekinthetlensége. Nem elég, ha az államháztartást szándéklják, szándéklják a polgárok magánháztartását is.

Ezután Vértés Emil, a Fővárosi Kereskedők Egyesülete nevében emelkedett szólásra. A mai krízist elhibázott kormányzati intézkedésekre vezeti vissza.

— Nagy része van — ugymond — a mai válságos helyzet előidézésében

a Nemzeti Bank hitelpolitikájának is,

amelynek megváltoztatására a kormánynak lehet és kell eszközöket találnia. Türelemet kérünk az adófizetésnél, védelmet a szövetkezetek túltengése ellen és vámhittel nyújtását, de a békebeli föltételek mellett, amikor tudvalevőleg a vámhittel olcsóbb volt, mint a Jegybanknál igénybevett hitel.

Halasi-Fischer Ödön, a Cobden-Szövetség elnökének felszólalása következett ezután:

— Béna lesz a magyar ipar és béna lesz a magyar mezőgazdaság, ha ceztul is megbénítják a magyar kereskedelmet.

Az állam most, az évek során át, ellenségek gyanánt

kezelt a kereskedőket; úgy bánt velük, mint letlport ellenségekkel!

Sokan pesszimisztikusan fogják föl a kereskedelem jövőjét. Ez a fölfogás téves. A természetes fejlődés éppen azt mutatja, hogy minél jobban kifejlődik a közgazdaság szervezője, annál több kereskedői funkcióra van szükség. A kereskedelem megkötöttsége, a kereskedelem béklyókba szorítása mindig gazdasági válságot idéz föl, míg a kereskedelem szabadsága meghozhatja a gazdasági föllandulást.

Az állam saját maga ellen vét akkor, ha bilinesekbe veri a kereskedelmet

és saját gazdasági nehézségeit oldja meg akkor, ha szabadon engedi mozogni, cselekedni, dolgozni a kereskedőket. A teljes szabadság megelőzhetné volna a most reánk szorított súlyos válságot, mert a kereskedelem gondoskodott volna a szandítás idejére szükséges tartalékokról, ha az állami beavatkozások sora nem akadályozza meg mesterségesen a tartalékok összegyűjtését.

Akik kereskedelemellenes és Budapest-ellenes politikát csináltak az elmúlt években, nagyon súlyos vétkeket követtek el az integritási gondolat ellen.

A magyar integritás gondolata nem győzhet másként, mint szoros szövetségben a magyar kereskedelemmel és szoros szövetségben a magyar fővárossal. Pártfogást nem kérünk a kormánnytól, de föltajánljuk a kormánynak szövetségünket. Nem kérünk a kormánnytól semmi mást, csak azt, ne akadályozzon meg bennünket többé munkánk végzésében, amint tette idáig.

Azt hiszem, az ilyen szövetségi szerződést nem szabad visszautasítani és késedelem nélkül kell elfogadni a magyar kormánynak.

A kereskedelmi miniszterium, a főváros és a különböző ipari és kereskedelmi szervezetek kiküldötteinek üdvözölő szavai után a közgyűlés véget ért.

Vasárnap délután

a Kereskedelmi és Iparkamara disztermében kongresszusra gyűltek össze a fővárosi kereskedők és iparosok. A népes gyűlésen nyolcvannál több város és község kiküldöttei jelentek meg. Konczek Géza, a debreceni érdekképviselet szövettségének elnöke üdvözölte a megjelenteket és kérte, hogy a szövetkezetek tulajkapasai ellen tiltakozó kongresszus elnökévé Sándor Pált válasszák meg. Ennek megtörténte után Sándor Pál megnyitóbeszédében hangsúlyozta, hogy

nem lehet tovább tűrni azt, hogy az állam a kereskedők és iparosok által fizetett adókból szubvencionálja a szövetkezeteket és konkurrenciát, csináljon ilyen módon azoknak, akik ezt az adót fizetik.

Ezután dr. Szabó Mihály, a debreceni hentesipartestület elnöke határozati javaslatot nyújtott be, amelyet ma listagu küldöttség fog átadni a kereskedelemügyi miniszternek. Állandóan fölszinen tartják a kérdést és tiltakozógyűlések egész sorozatát rendezik mindaddig, amíg a kívánásokat nem teljesítik. A fölszólalók egész sora szölt ezután a szönyegre került kérdéshez, köztük Balkányi Kálmán, az Omke igazgatója, aki a sok baj között biztatónak látja, hogy ez az ügy a kereskedőket és iparosokat, akiknek utja az utóbbi időben néha különvált, most egy táborban egyesítette.

A gyűlés résztvevői este 8 órakor a Gellért-szállóban barátságos vacsorára jöttek össze.

**Vászon
Sifón
Karton
Delén
Csipke
Selyem
Szalag
Szövet
Bélés**

legolcsóbb áron

KLEIN ANTAL

dívtérulésában

VII, Király-utca 53. szám (Árkács-utca sarok)

HORVÁTH ÉS HALÁSZ

IV, VÁCI-UTCA 26

Különleges tavaszi női- és férfiszövedeink megérkeztek

HIREK

Egy újságíró naplójából

— Irta Lázár Miklós —

Az újságírás nem mesterség, — hivatás; nem életpálya, — életcél. Akit nem 40° láz hajtott közibénk, menjen suszternek és maradjon a kaptafánál.

Az igazi purifikátor nem a gyűlölet lugjában, sem a pártpolitika kékítővizében, de a könnyeiben áztatja és mossa a társadalom szennyesét.

Egyetlen gondod, célod, becsvágyad, passziód, mámorod az az i betű, amely az igazságot a gaszágtól elválasztja? Csapj föl, öcsém, katonának: örült vagy újságíró vagy!

Dosztójevszkiben olvastam: „Az orosz irónak és újságírónak kettős hazája van: Oroszország és Európa.” Mi Európáért élünk és Magyarországot halunk meg.

— *Miért rohansz? Hová szaladsz?*
— *A pályám reménytelensége elől futok!*
— *Szerencsétlen! Magyar újságíró vagy!*

... Az igazi hírlapíró a jó isten fáklyája, lángol nappal és éjjel, szikrázik és izzik, amíg a jó isten körmére ég, aki a csonkká égett fáklyát az ut porába dobja...

Huszonhat éves koromban írtam: „Újságírónak lenni majdnem annyi, mint reménytelenül szeretni. Céltalan, bánatos szenvedély ez, de nincsen nála jobb narkotikum. Az ember úgy vénül meg benne, hogy észre sem veszi.” Bizony isten, igazam volt.

Ahányszor bitangul nekem támadt valamelyik kartárs, nem a fölháborodás vagy düh volt az első érzésem, amikor a cikkét végigolvastam. Soha. Az első érzésem: tehetséges vagy tehetségtelen?...

Miért fontosabb más halála, mint a saját létezésem? Mert újságíró vagyok. len újságíró? Az egyik festőművész, a másik mázoló.

Az egyik festőművész, a másik mázoló.

— *Miért támadod X urat? Szolgálatkész, aranyos ember, példás családapa, hűséges barát. Ha megismerkednél vele, biztosan nem írnád róla, hogy erkölcstelen panamista...*

— *Eppen ezért nem akarom ismerni!*

A legveszedelmesebb ellenfeletem is megbecsülöm, ha tehetséges ember.

A leghűségesebb elbarátomat is lenézem, ha tehetségtelen.

Színész és újságíró: más vér, más lélek. Artista és újságíró? Mostohatestvérek. Produkciójuk: a közönségnek bravuros erőlködés, játék, mulatság; annak, aki a színpadon, vagy az újságban dolgozik: egy kissé művészet, aztán az élete.

Tehetséges írást akkor is zavartalanul élvezek, ha az én bőrömre mulatságos, meggyőző, csillogó, lendületes.

A vénülő újságíró szerelme?

— *Rendes ember módjára halni meg, polituros ágyban, orvosi konzilium után, a félig nyitott ablakon betűz a déli nap, orvosságos üvegek, fenyőillat, a hű hives a kihűlő kézre hajol, a gyermekek szívükkal fogják föl az elborult szem végső rezdülését...*

A toll csak akkor fog jól, ha ökölbe szorított kéz vezeti a papíron. Amint kinyílik a markod, kiejted és elveszted tolladat!

Aki csak azért indít lapot, hogy pénzt csináljon vele, miben különbözik bizonyos házak tulajdonosától? Az ilyen újságházakban szerkesztőknek és munkatársaknak hívják az alkalmazottakat, az olyan házakban...

Az újságírás első parancsolata: „Mindig a gyöngébb pártján!”

— **Wolf Károlynak már Rákosi Jenő sem tetszik és ezért ki akar menni a falura.** Az *Egyesült Keresztény Nemzeti Liga* vasárnap délután a régi képviselőházban országos közgyűlést tartott, amelyen **Bernát István** elnök. Az elnök baloldalán ott láttuk az emelvényen **Nádossy Imre** országos főkapitányt, jobbán pedig **Wolf Károlyt**. A megjelentek között még a következő hivatalos személyeket ismertük meg: **Sipőcz** polgármester, **Kelety**, a Máv. elnöke, **Tomcsányi Vilmos Pál** volt igazságügyminiszter, **Agoston Géza** árvaszéki elnök, **Hováth Géza** muzeumi igazgató, **Bársony János** egyetemi tanár, **Biber Gyula** közigazgatási bíró.

A Liga évi jelentése elpanaszolja, hogy híveinek száma megfogyatkozott. A föltörésvérségek szidó prepotencia visszahozása óriási feladatot rótt a Ligára, de ezt a feladatot elvégezzük akkor is — mondja a jelentés —, ha a közhatalom várának minden pontján ott állnak a destruktív lovagjai. Sajnos, 1922 óta majdnem kizárólag önerőnkre vagyunk utalva. **Wolf Károly** azzal kezdte beszédét, hogy a történelmet új irányba, a politikát új alapokra kell helyezni. A germán haderőt nem fegyverrel győzték le, hanem lelki eszközökkel! (Taps.) Az egyéniség túltengése és a liberális gazdasági rend a méreg. Az én meggyőződésem lángtengeréből kiált önök felé az igazság: **El kell jönni a lelki nemesség arisztokráciájának.**

— **Hány embertől halom — folytatta Wolf —, hogy kurzus, kurzus. Az ugynevezett legtekintélyesebb hírlapíró egyéniség is** (közszólás: **Rákosi Jenő**) **lekicsinylően** mondta tegnap, hogy: **kurzus**. Miért volt sikertelensége a kurzusnak? A nemzet át akart alakulni, de a liberális gazdasági rend, amely nem változott, utjában állt. **Ki a faluba**. Helyezzük bele a nép millióit ebbe a korszakba.

— **Veszedelemes betörőt fogtak a Teleki-téren.** A Teleki-téren cirkáló detektívek figyelmesek lettek egy jól öltözött fiatalemberre, aki különféle ruhaneműket kínált eladásra. Igazolásra szólították föl és zsebéből, miközben az okmányait szedte elő, **gyanus zörejt hallottak**. Megmotozták és egész csomó alkulcsot találtak nála. Azonnal bekísérték a kirendeltség hivatalába, ahol a vállaltas során kiderült, hogy **Homolya Kálmánnak** hívják és azonos azzal a betörővel, aki március 12-én egy **Rákos-utcai bankhivatalnak** lakásába betört és onnan több öltözött ruhát és egyéb értéktárgyakat lopott. Homolya Hunyadi-utca 41. számú lakásán a házkutatás alkalmával rengeteg lapásból eredő árgyat találtak. A veszedelemes betörőt letartóztatták.

— **Művészakadémia a Montparnasse-on.** Párisból írja **A Reggel** egyik levelezője: **A zene a Japonest játsza**, mindig és mindenütt a **Japonest** játsza, ezt az izzó keleti foxtrottot. Az emberek vele énekelik és a kanállal csörömpölnek hozzá. A kávéház falai köröskörül tele képekkel, festményekkel, állványon szobrok. **Képviselek az összes irányok.** Az egyik asztalnál **oroszok ülnek, festők, szobrászok — szvetterben.** Ha valaki bejön és érdeklődik a képek iránt, csöndesen leszólitják, hogy: **nem kell okvetlen pénz a képekért, természetbeni honoráriumot is elfogadnak, például: 10 doboz szardiniát, egy jobbkarban levő nadrágot...** Egy másik asztalnál **japánok ülnek, diákok. Nagyon elegánsak,** sveifolt ruhát hordanak és a **legdrágább amerikai cigarettát** szívják. **Dobálják a pénzt, szeretik a nőket, de csak párisi nőket látni őket.** A legjobb táncosok, csodálatosan átérzik a **jazz-band** mozgásdinamikáját, a **ma ritmusát.** Az éjszakai mulatók pénzes szeladónjai. A sarokban **három arab,** színes turbánnal, csöndesen isszák a rosz francia kávé. Távolabb **két japán hölgy,** az arcuk párisian festve, csöndesen beszélgetnek. A japán férfiak rájuk sem néznek, mintha haragban volnának. **A japán nőket is jobban érdeklik az európai férfiak.** A japán hölgyeken párisi kabát prémmel. Ismertem egy japán hölgyet, la garçonne frizurát hordott, az estélyi ruháját **Worth** szállította, a parfümjé **Gverlen: Soir bleu...** — és szándékban járt. Nem bírják megszokni az európai női cipőt. Egy sarokban **néger diákok ülnek. A Sorbonne legjobb tanulói a négerek.** Ugy néznek ki, mint valami expedíció uszónadrágos málhahordozói. (**Rózsahegy László**)

— **Halálozás.** Vasárnap délután 4 órakor temették a farkasréti temető halottasházából nagy részvét mellett **Bernolák Edithet,** Bernolák Nándor volt miniszter 13 éves leányát. A temetésen politikai és társadalmi életünk számos kiválósága jelent meg a gyászoló közönség sorában. — Vasárnap délelőtt temették a farkasréti temető halottasházából dr. **Merényi Kornélt,** a „Neues Politisches Volksblatt” elhunyt igazgatóját. **Hajpál Benő** lelkész mondott megható gyászbeszédet, majd dr. **Bródy László** a Napilapok Szindikátusa nevében, dr. **Uj József** a kiadóhivatalok és nyomdák nevében bucsuztatta az elhunytat. A sárnál **Halász Zsigmond** a „Neues Politisches Volksblatt” igazgatósága és szerkesztősége nevében bucsuztatta.

— **Teljesen megszűnik a Koronaherceg-utcai Guttmann Béla Rt. Elsőrendű minőségű harisnyák, keztük, kötöttárak ennek folytán ott meglepő olcsón árultatnak.**

VER-KO cipők
Museum-körút 33 (Muzeuummal szemben)

ÁRLESZÁLLÍTÁS!
Szürke savró, bagaria, lakk, antilop legújabb formákban raktáron
Férfi- és gyermekcipők dus választékban!

— **Dr. Huszár Csaba** bünyüge a Kurian. Em-lékezetes a bünyög, amelyet dr. **Huszár Csaba** ébredő kórházi orvos ellen indítottak a kaposvári törvényszék előtt **szándékos emberölés büntetvénye kísérlete** címén. A fő tárgyalás azzal az ítélettel végződött hogy dr. Huszár Csabát jogos önvédelem címén **fölmentették** a vád és következményeinek terhe alól, ellenben **Friedmann Ernőt** és **Tabak Antalt** súlyos testisértésért többhónapi fogházbüntetésre ítélték el. **Ezt az ítéletet a pécsi királyi ítélőtábla is helybenhagyta.** A bejelentett semmisségi panaszok folytán az ügy a Kuria elé került, ahol dr. **Szeőke István** elnöklésével és dr. **Istvánffy Lajos** kuriai bíró előadása mellett **ma, hétfőn foglalkoznak az ügygel.** Friedmann és Tabak vádlottakat a Kuria előtt dr. **Gál Jenő** ügyvéd védi.

— **A földrengés elpusztított egy kinal várost.** Londonból jelentik **A Reggel**-nek: **Sanghaiból** érkezett távirat szerint a földrengés teljesen elpusztította **Talifu** várost. A városban tüzezs tombol.

— **Emlékkönyv Feleki Béla dr. halálának évfordulóján.** A Pesti Izraelita Hitközség Alapítványi Leánygimnáziuma imaházában (VI. Munkácsy-utca 5-7. szám, Andrassy-ut sarok) március 24-én, este 1/26 órakor, boldogult Feleki Béla dr., a pesti izraelita hitközség elhunyt elnökhelyettese, oktatásügyi előjárója és az alapítványi főgimnáziumok főigyelembizottságának volt elnöke, halála napján emlékkönyvet tart.

HAAS LIPÓT

BUDAPEST

VII, Rákóczi-ut 24
VII, Erzsébet-körút 28
V, Lipót-körút 24
IX, Ferenc-körút 36

DEBRECEN

GYÖR

Valódi linoleum

Futószőnyeg bordúrral, 45 cm széles . 45 K
Futószőnyeg bordúrral, 58 cm széles . 55 K
Futószőnyeg bordúrral, 68 cm széles . 70 K
Futószőnyeg bordúrral, 91 cm széles . 91 K
Egyszínű, barna, m²-ként . 115 K-tól följebb
Mintázott, m²-ként 108 K-tól följebb

Padlókarpet

Linoleum mellett a legjobb padlóburkolat, különféle gyönyörű mintákban
67 cm széles 60 K
87 cm széles 80 K
100 cm széles 85 K

Viaszosvászon

Barchent háttal, 50 cm széles 40 K
Barchent háttal, 58 cm széles 45 K
Barchent háttal, 78 cm széles 65 K
Barchent háttal, 100 cm széles 80 K
Barchent háttal, 115 cm széles 90 K

Szőnyegek

Futószőnyeg kitűnő minőségben, különféle színekben
65 cm széles 25 K
85 cm széles 35 K
Futószőnyeg, prima
65 cm széles 35 K
85 cm széles 45 K
Ágyelők, szmirna-utánzat
60 × 120 cm 75 K
70 × 140 cm 110 K
Ehédőszőnyeg, szmirna-utánzat
200 × 300 cm 630 K
Ágyelők, velour, 56 × 116 cm 160 K
Kékesszőnyeg, I-a min., 200 × 300 cm, gyönyörű mintákkal, kiválóan alkalmas szálloda és hall részére . . 800 K
Falvédők, 80 × 180 cm 290 K

Garnitúrák, átvétők és asztalterítők nagy választékban

Függönyök

Etamin, művészi kivitelben, teljes ablak, 2 szárny, 1 drapéria 190 K
Cellunite gallérok és kézelők elsőrendű minőségben

Női és férfi

gumikabátok

nagy választékban, rendkívül olcsó árban!
Drapp és zöld színben 370 K
Double-kabát, a két szövetség között gumizva 550 K
Szövetszerű kabát 600 K

Árak ezer koronákban értendők

— Nézd, kérlek, én elismerem, hogy Sándor Pál közeljárt az igazsághoz, amidőn az Omke gyűlésén a kereskedelem válságára hívta föl a figyelmet. Igaz lehet, hogy a kereskedelem tragédiája az ország tragédiáját jelenti és minden megbukott kereskedőhöz egy elveszett részlete a nemzeti vagyonnak. De nincs igazság abban a panaszban, hogy a kormány nem teszi meg kötelességét a legmesszebbmenően és semmit sem tesz a kereskedelem szanálásáért. Hidd el, kérlek, a kormány a maga érdekében is kénytelen mindent megtenni a kereskedelem megmentésére, hiszen tudvalevőleg agrárország vagyunk s ennél fogva szükség van tehető kereskedőkre, akik a kisgazdák adóját megfizetik, különben a szanálásnak beföllegzett. Tagadhatatlan ugyan, hogy a kereskedők kirtása bizonyos előnyökkel is járna, nevezetesen magával hozná a kultúra teljes leépítését, de maguk a kisgazdák is inkább tűrnek egy pár várost és egy kis kultúrát még egy darabig, ha ezen az áron biztosíthatják azt, hogy energiáikat meddő közteherviselés helyett a nemzet erkölcsi feljavítására fordíthatják. Be kell ismernünk, kérlek, hogy a kisgazdák áldozatkészen engedélyezik a kereskedelem megmentésére irányuló kormánykötőt és még Kuna P. Andrásnak sincs kifogása az ellen, hogy a kereskedők életben maradjanak, bárha ezzel kitolódik az az idő, amidőn az Operaházat nagyszabású magtárrá lehet fejleszteni. És, kérlek, a kormány él is ezzel az engedelmével s megtette a leghatékonyabb lépést a kereskedelem megmentésére. Te is hallottad bizonyára, hogy Walkót külügyminiszterré avaszirozatták s ha a kereskedelem ettől sem lesz jobban, akkor, kérlek, igazán csak a jó isten segíthet már rajta, mert emberi erővel többet, mint hogy Walkótól megszabadították, semmiféle kormány nem tehet az érdekében.

— Agyonforrázták a fertőtlenítőintézkedés egy öregasszonyt. Tavaly április elején a tiszti orvosi hivatal Hammer Györgyné 73 éves napszámosnő fertőtlenítés céljából beutalta a fertőtlenítő intézetbe. A beteg öregasszonyt a fertőtlenítő intézet két alkalmazottja, Fővényi Imréné és Kovács Mihályné vette kezelésbe. Lovetközötték, beültették egy fürdőkádba és rányitották a vízcsapokat. Egy óra hosszan át magára hagyták az öregasszonyt a kabinban és amikor bementek hozzá, holtan találták a fürdőkádban. A törvényszéki orvosok megállapították, hogy a halál közvetlen oka az volt, hogy Hammer Györgynét leforrázták. Az ügyesség Fővényi Imréné és Kovács Mihályné ellen gondatlanságból okozott emberölés vétsége címén adott vádiratot és ezt a bünyget e héten tárgyalja a budapesti büntetőtörvényeszen dr. Krayzll Miklós táblabíró tanácsa.

— Megnyitották az Osztrák Jegybank új épületét. Bécsből jelentik: Az Osztrák Nemzeti Bank új épületének vasárnapi ünnepélyes megnyitását Reich dr., a bank elnöke, beszédet mondott; kijelentette, hogy rövid időn belül sikerül majd a súlyosan megpróbált osztrák gazdaságnak az eddigi kamatláb leszállításával és a szabad devizaforgalom bevezetésével, könnyítéseket szerezni. Hainisch dr. szövetségi elnök kifejtette, hogy abban, hogy a bank most saját otthonában fogja folytatni működését, konszolidálásának jelét látja. Ramek dr. szövetségi kancellár rámutatott arra, hogy az osztrák valuta Európa legstabilizáltabb pénzrendszere, a Nemzeti Bank pedig legerősebb fellegvára a pénzürtéknek és az egész gazdasági életnek. A Nemzeti Bank eddigi működésével a külföld teljes bizalmát nyerte meg, amely az osztrák gazdasági élet egyik legfontosabb nyereségtétele.

— Letartóztatott sikkasztó. A Schüssler és Társa cég följelentette pénzbeszedőjét, Adler Józsefet, aki 14.000.000 koronát elikkasztott. A sikkasztót a detektívek elfogták és tartóztatták.

— A legolcsóbb és legjobb szórakozás. „Panoráma” címen új képes hetilap indult meg szombaton, amely kedves, szép és művészi háromszínyomású címlapjával egyszerre meghódította az olvasóközönséget. A gazdagon illusztrált lap a legjobb magyar és külföldi írók novelláit, aktuális cikkeit hozza, folytatásokban közli Hugo Bettauer, a nagyírú osztrák író, „Ököljog” című szenzációs regényét, azonkívül egész sereg közérdeklődést keltő állandó rovata van. A „Panoráma” biztos sikerét jelenti szembetűnően szép és izléses kiállítása mellett példátlan olcsósága, amennyiben egyes számának ára csak 1000 korona és így mindenki által könnyen hozzáférhető.

Sziji Bálint becsületszavára fogadja, hogy nem lép föl többé Képviseelőnek

A titkos választójog csizmás harcosainak Mikes Kelemenje megjósolja a parlamenti Kisgazdacsoport szétzülését

(A Reggel tudósítójától.) Az új választójog parlamenti vitáját bevezető előrsi esatározásnak szomorú meglepetése a kormánypárti kisgazdák felsorakozása a reakció frontján.

A régi „Nagyatádi-féle” kisgazdacsoportból egyetlenegy képviselő szavaz majd a titkosság mellett, míg a többiek — „a titkos szavazás nem fér össze a magyar nép jellemével”, továbbá „a bolsevizmus kitörésének egyetlen orvossága a nyílt szavazás” és más hasonló „megfontolások” alapján — a nyílt szavazást, az egységes párt reakciós szárnyát fogják győzelemhez segíteni. E „győzelem” politikai jelentőségéről, a titkos szavazás és a kisgazdacsoport sorsának egybekötöttségéről alkalmunk volt beszélni.

Sziji Bálinttal.

aki mint a titkos szavazásnak utolsó megmaradt kisgazdaharcosa, Mikes Kelemenhez hasonlóan, egyedül hallgatja — ugymond — tenger mormolását, tenger habja fölött futó szél zugását...

— Azt hallom — mondotta A Reggel munkatársának Sziji Bálint —, hogy a titkos szavazás nem fér össze a magyar nép jellemével. Nevetéses dolog.

A magyar nép jellemével nem a titkos szavazás ellenkezik, hanem a választási terror, jelentkezzék akár a kormányhatalom, akár a szakszervezetek részéről. De a terror kiküszöbölése, másszóval:

tiszta választás titkos szavazás nélkül el sem képzelhető,

mert arra ugyebár mégsem gondol senki, hogy mindenkit, aki függő helyzetben él, kizárjunk a választójogból. Márpedig, ha jogot adunk, gondoskodnunk kell arról is, hogy ezt a jogot mindenki szabadon gyakorolhassa. A presszió érvényesítése százszor rosszabb az Andrassy-féle pluralitásnál is, mert a pluralitás csak azt jelentette, hogy valakinek három szavazata is lehet, míg

a presszió háromszáznál több szavazatot biztosít annak, aki a hatalmat gyakorolja.

A nyílt szavazás óriási veszedelmet jelent erkölcsi szempontból is. Szülőföldemen minden egyes választás hihetetlen skandalumokkal járt, a nyílt politikai állásfoglalásnak mindig az lett a következménye, hogy barát a barátal, testvér a testvérral nemcsak lelkileg, hanem „testileg” is összekülönbözött. Választás után elmaradhatatlanok voltak a gyalázkodások, fejbeverések, sőt 1910-ben emberhalálnak is voltam tanúja. Mocska községben kövel dobálták meg a csendőröket, akik belelöttek a tömegbe és

az összecsapás szerencsétlen áldozatának holtteste előtt lélekben úgy megrázkódtam, hogy fogadalmat tettem: örökké a titkos szavazás követelője leszek,

mert beláttam, hogy azzal a választási rendszerrel, amely törvényesíti a terrort, megalázza a meghasonlásnak és az emberhalált okozó szenvedelmeknek, minden körülmények között szakítani kell. 1920-ban a Friedrich-féle rendelet alapján titkosan választott Nagyigmánd. És a nyílt szavazás elrettentő következményeinek nyoma sem volt. A választók együtt mentek békésen a templomba, istentisztelet után pedig minden izgalom nélkül szavazott le ki-ki titkosan a jelöltjére. A titkosságot tehát akkor is követelmünk kellene, ha nem is volna benne a kisgazdaprogramban és

ha nem is volna csunya dolog cserbenhagyni ezt a programot és szakítani Nagyatádi emlékével.

Más kérdés, kinek adjuk meg a választójogot. A csöcseléknek, a büntetett előéletűeknek semmiestre sem. De a becsületes munkásságot nem szabad kizárni a választójogból; még közvetve sem, vagyis azáltal, hogy a jog szabad gyakorlását a szavazás nyíltságával lehetetlenné tesszük. Szinto látom már, hogy

nyílt szavazás mellett a kisgazdának irmagja is alig kerül vissza a parlamentbe,

legföljebb ketten vagy hárman, akik a kormányznak guszulirozva, szereznek erre érdemeket.

Ezek a kilátások egészen letargikussá tesznek és becsületszavamra mondom, többé nem lépek föl képviselőnek.

Egyfelől a korom is ellene szól annak, hogy folytassam a politikai küzködést, másrészt az sem való, hogy én állandóan Budapesten legyek, a feleségem pedig Nagyigmádon. Gyerek meg nincs. Mindenképen jobb lesz nekem odahaza. Csak az fáj, ha a kisgazdacsoport szomorú jövőjére gondolok. Érzem, hogy

itt csak a titkos szavazás segíthet

és éppen ezért küzdeni fogok érte, még ha magamra maradok is. Nem akarom azt, hogy — amint a kommun bukása után — minden párt kisgazdapárt legyen, de ennek a hasznos társadalmi rétegnek nem szabad parlamenti képviselet nélkül maradnia. Nem szabad megengedni, hogy Nagyatádi halála egyet jelentessen a kisgazdamozgalom bukásával. Márpedig, ha nyílt lesz a szavazás...

Sziji Bálint fáradtan legyint a kezével. Láthatóan nehezeze esik szavakba formálni titkos aggodalmait. Szinte megfeledekzik rólam a titkos szavazás kisgazdaharcosainak Mikes Kelemenje és szótlanul réved maga elé. Hogyan is mondotta? Egyedül hallgatja tenger mormolását, tenger habja fölött futó szél zugását...

— Egy soffór eigázolta az őrszemes rendőrt. Szombaton este az Illés-utca 28. számú ház előtt állott őrszemen Kőszegi Ferenc rendőr. Észrevette, hogy egy autótaxi szabálytalanul hajt az utca jobboldalán. Főlemelte kezét, megállást íntett, amire az automobil éleset kanyarodott és egyenesen nekiment a rendőrnek, akit elgázolt, úgy hogy a rendőr combtörést szenvedett. Az autó a gázolás után nekiszaladt Gyuri József cukrász üzletredőnyének s azt bezústa. A soffórt, Kulcsár Andrást, aki a Bp. 16-074 számú autótaxit vezette, előállították a rendőrségre, ahol Szrubán Dezső dr. rendőrtanácsos letartóztatta.

— Zászlót szenteltek a női fodrászok. Vasárnap délelőtt fényes külsőségek között szentelték föl a régi képviselőházban a Budapesti Női Fodrászok Ipartestületének zászlóját. Az ünnepélyt megelőzően dr. Csizsárik János püspök misét celebrált, majd hazafiasságra és munkára buzdító beszéd kíséretében megáldotta a zászlót. Az ünnepély után diszközgyűlés volt, amelyen Vági, az ipartestület elnöke és még többen szólaltak föl. Vasárnap délután a Royal-szálló termeiben nagy divatbemutatót rendeztek.

75.000
ember nézte meg eddig a

Halló, Amerika!

című nagy revüt a
Fővárosi Operettszínházban

Még 4 napig
a
Terézköruti Színpad
szenzációs sikerű műsora

Kezdeté 9 órakor Telefon: 65-54

„Sose voltam Pödör szeretője...”

Balázs Gizi elmondja, hogyan viselkedett Pödör Gyula egy nappal a gyilkosság előtt és egy nappal a gyilkosság után

(A Reggel tudósítójától.) Balázs Gizi, szöke pesti nevelő... Itt ül velem szemben és fölbuggyanó sirással hajtogatja: „Tönkretették az életemet!” Balázs Gizit azzal gyanúsították, hogy Pödör Gyula szeretője és cinkosa volt. Nagyot sóhajtott, aztán lassan beszélni kezd:

— Tavaly ősszel ismerkedtem meg a Gyulával. A Rákóczi-ut 59. számú házában voltam akkor nevelő. Ugyanannál a családnál szolgált abban az időben Gonda Mariska is, a Bolla barátja. Ataluk ismerkedtem meg Gyulával, aki Bollával együtt gyakrabban feljött és Narcsik Gyula néven mutatkozott be nekem. Szerény, szolid fiatalembernek látszott. Azt mondta, elektrotechnikus az Elektromos műveknél. Soha nem gondoltam róla, hogy más foglalkozása is van.

Mindig nagyon szegényesen öltözött, egy ruhában láttam állandóan,

még arra is én varrtam föl a gombokat. Mostanában tudtam csak meg, hogy mások előtt elegánsan is szokott mutatkozni. Udvarolni kezdett nekem. De mindig nagyon tisztességesen és komolyan viselkedett. Panaszkodott, hogy árva fiú és azt akarta, hogy a felesége legyen. Sose voltam a szeretője...

Nagyon szépen tudott beszélni.

Mindig a találmányairól beszélt. Azt mondta, ezekért sok pénzt fog kapni, aztán megesküszünk és kimegyünk Németországba. Folyton külföldre akart menni.

Sokat beszélt külföldi rokonairól, egy bárónőről, aki Párisban lakik és több Németországban élő előkelő rokonairól.

Irt is egy levelet a szüleimnek, akik Nyitra megyében, Németprónán laknak. Megírta nekik a szándékait. Otthon nem nézték jó szemmel a dolgot. Bizalmatlanok voltak velem szemben, mert a levélben nem írta alá a nevét. Az anyám figyelmeztetett, hogy legyek óvatos, mert nem tudhatom, kicsoda-micsoda. Ez decemberben történt. 21-én feljött hozzám Pödör, vasárnap volt és hívott sétálni.

Nem vett észre rajta semmi különösét, nem beszélt semmiféle tervéről! — vettem most közbe, mert nem érdekeltem, miről beszélhetett Pödör december 21-én, a gyilkosság előtti napon...

— Nem — mondja a leány —, jókedvű volt és moziba hívott. Nem akartam moziba menni s így csak sétáltunk. Atmentünk Pestre, a Józsefvárosba, ahol egy rokonomat akartam

megkeresni. Onnan hazakísért. December 22-én nem láttam. De az azt követő napon,

23-án följött, negyedőrára csak, mert sietett.

Azt mondta, sok mindent kellett elintéznie és még dolgai vannak, mert üzleti ügyben Miskolcra akar utazni. Aztán két napig nem mutatkozott. Karácsony második napján újra följött.

Boldog ünnepeket jött kívánni! — kérdezem.

— Dehogy — legyint a kezével Gizi —, nem törődött ő ilyesmikkel.

Nagyon vallástalan volt.

A papokat is szidta állandóan. Azt mondta, nem tudta elintézni a dolgait Miskolcon és még sok elintéznivalója van. Nagyon

furcsán és zavarosan beszélt.

Tudtam, hogy ideges, gondoltam, ez az oka. Említette, hogy sok baja volt Miskolcon, mert Masaryk cseh elnök állandóan üldözi. „Meg akarnak mérgezni — mondta —, azt akarják, hogy megőrüljek.” Aztán elment. December 28-án átmentem Pestre. A Ferenc József-hídon egészen véletlenül összetalálkoztam vele. Izgatottan hadonászott és állandóan azt hangoztatta: „Lelövöm a vén gazembert.” Akkor már

félni kezdtem tőle.

mert eszembe jutott, amit egyszer említett, hogy az apja is örült volt. Egyszer csak valami ürüggyel hátramaradt. Hátrapillantottam, de nem láttam sehohol. Alig pár pillanatra rá

lövéseket hallottam fölülről, akkor már fönn volt a hid vasláncán.

Megijedtem és hazafutottam. Másnap olvastam az újságokban, hogy tébolydába vitték. A gazdám érdeklődött és megtudta, hogy az angyalföldi tébolydában van. Amikor meglátogattam, még mindig nagyon össze-vissza beszélt. Bolla is ott volt. Három-négyezer látogattam meg. Bollát mindig ott találtam, állandóan sugdolódtak és észrevettem, hogy

Bollával egész csöndesen beszélget.

Utóljára január 19-én láttam. Akkor is az „öreget” emlegette. „Látom a nagy fejét, meg a zöld szemét” — folyton csak ezt hajtogatja. Nem tudtam vele értelmesen beszélni. Azóta nem láttam. Csak akkor hallottam róla, amikor a detektívek jöttek értem — mondja lehajtott fejjel és újra előveszi a sirás. (H. F.)

— Konfliktus a jóvátételi bizottság és a román állam között. Bukarestből táviratozzák: Érdekes konfliktus keletkezett az Arad-Csanádi Vasutak romániai vonalrésze miatt a jóvátételi bizottság és a román kormány között. A román kormány ugyanis 1923-ban állami kezelésbe vette az Acsev romániai vonalait, holott a részvények többsége a jóvátételi bizottság kezében van, miután a német kormány a versaillesi szerződés értelmében a jóvátételi bizottságnak adta át azokat. Az 5400 darab részvényre árverést tűzött ki a jóvátételi bizottság, de a román állam az árverés előtt az eladás ellen állást foglalt és bejelentve az Acsev-részvényekre való igényét. Hogy ez a tiltakozás minő eredménnyel járt, bizonyítja az a körülmény, hogy a részvények valóban árverés alá kerültek ez év február 20-án, majd az eredménytelen árverés alapján újabb árverés alá március 13-án. Románia kiküldöttéi Párisból visszatérve, jelentést tettek a kormánynak közbenjárásuk eredménytelenségéről. Bratianu Vintila az 1923 júniusában kihirdetett törvényre való hivatkozással az év február 24-én a részvényekből eredő jogokat a román állam részére lefoglalta és ennek a jognak végrehajtás után való biztosítására utasította az aradi törvényszéket. Az aradi törvényszék a rendelkezésnek megfelelően hozott határozatában eleget tett a pénzügyminiszteri rendeletnek és végzésével kiküldötte az állami végrehajtót a részvények lefoglalására az Acsev igazgatóságához akkor, amikor a részvények Párisban a jóvátételi bizottság kezében voltak és az a részvényeket nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladásra bocsátotta. Ha a részvényekre vevő akad, az a helyzet áll be, hogy az új tulajdonos olyan részvényt vett meg jóhiszeműleg a jóvátételi bizottságtól, amelyből eredő jogokat a román állam részére lefoglalták.

— Bernát István a — gazdasági szabadságot és egyenlőséget okolja a középosztály pusztulásáért. A napokban megalakult Magyar Középosztály Országos Egyesülete vasárnap délelőtt az Újvárosi háza közgyűlési termében kongresszust tartott. Föltűnést keltettek a terem sarkában elhelyezkedett kisgyűlések, akik erre az alkalomra csapatostól jöttek föl a vidékről. Dr. Bernát István egyetemi tanár elnöki megnyitójában bejelentette, hogy a középosztály szervezkedésének támogatását a kormány megígérte. A mai kongresszuson a miniszterelnökség, a népjóléti minisztérium és a kultuszminisztérium képviselték magukat. A középosztály pusztulásának oka — Bernát szerint — a gazdasági téren proklamált szabadság és egyenlőség. Nálunk sokáig magyar problémának tartották a középosztály pusztulását, holott a nyugati államokban is a középosztály éppen úgy kiáltozott a segítségért. Ott is a korlátlan szabadság, a szabadelvűség nyomta el a középosztályt. A középosztály mindentűt az ipari proletariátus és a felsőbb tízezer malomkőve között őrlik. Ezután László Dezso gazdasági főtanácsos bejelentette, hogy „az egész magyar gazdaságkörülmények nevében” csatlakozik a középosztály szervezkedéséhez. Szalay László a Kansz nevében jelentette be csatlakozását. Dr. Dobsa László az Ipartestületek Országos Szövetségének rokonérését tolmácsolta és a kézműveskamara fölléltásáért megindult hareról beszélt. Rausch Aladár a kereskedők csatlakozását jelentette be. A régi patricius kereskedő családok — egymond — mindig áldozni készek voltak a családért, a hazáért és a királyért. Császár Ferenc építésztanár a szabadfoglalkozás értelmiség nevében beszélt. Horváth István a magánalkalmazottak csatlakozását jelentette be. Geöcze Sarolta az asszonyok nevében beszélt, amíg Péterfy miniszteri tanácsos a Magyar Nemzeti Szövetség és Taray Lajosné az egyesületközi jóléti bizottság nevében jelentette be csatlakozását. Dr. Kornis Gyula tanár ezután a középosztály fogalmát fejtegette. Milotay István a középosztály pusztulását és térszerzését főleg a zsidóság térhódítására vezeti vissza. A zsidóság — mondotta — a földbirtokok megszerzésénél, a bérleteknél és az értelmiségi pályák előzölésénél kiszorította a régi középosztályt.

— A török kormány csapatokat von össze a mossul határon. Londonból táviratozza A Reggel tudósítója: Angorai jelentések szerint a mossul határon eddig 78.000 embert vontak össze. A mozgósítást folytatják. Tíz korosztályt behívtak. A szíriai francia vasutak fegyvert és municiót szállítanak. Hír szerint az oroszok is támogatják a török akciót. Biztosra veszik, hogy Törökország egy oly határrendezést, amely a mossul-kérdésben ellene irányulna, nem fogad el, hanem a vahabitáktól és az oroszoktól támogatva, előnyomul Irákban.

— Bólti tűz a Koronaherceg-utcaiban. Vasárnap délután a Koronaherceg-utca 7. számú házában egy cukor- és csokoládéüzlet kigyulladt. A tűzhöz a IV. kerületi tűz-őrség vonult ki és párperces munka után sikerült a tüzet eloltani.

— A kétszázéves Casanova. Magyarországon Casanova nevéhez a legkülönbözőbb mende-mondák fűződnek. Nálunk úgy lett híres, hogy akadt egy pár „irodalmi válság”, amely egyszerűen meghamisította, megnyírta és ponyvaalakban kiadta Casanovát. Ma megjelent em-lékiratai a Világirodalom megjelölésű kiadásában. Takács Mária mostori fordításában a legfényesebben rácafolnak azokra az inszínuációkra, amelyek az illusztris olaszt érték. Hiszen már a XVIII. század irói föllismerték benne a nagyzerű író, Stendhal, Goethe és Heine egokig dicsérik. Kétszáz évvel ezelőtt: 1725 április 2-án született Giacomo Casanova. Volt pap, katona, szel-lemidézó, szabadkőműves és — nőhódító. Korának minden kitűnőségével összekötöttesben állt. Nagy Frigyes, Nagy Katalin, Rousseau és Voltaire egyenlőségét és Casanovához való barátságukat szintén megismerjük a gyönyörű, új könyvből. Roppant érdekesek azok a föl-jegyzések, amelyek az ólomkamrákról és a börtön ke-serű napjairól szólnak. A galáns Casanova sirájához el-maradhatatlan legenda is fűződik. Allitóltag a temető halottasházának közvetlen közelében temették el, de — amint a legenda mondja — „sirdombját kénytelenek voltak máshova elhelyezni, mert az alacsony vasútszállás-főlakadtak a nők szoknyái...” (H. E.)

KIRÁLY SZINHÁZ

**Kosáry Emmy
Honthy Hanna
Király Ernő
Rátkai Márton
Latabár Árpád
Szirmai Imre**

főléptével

A császárné apródja

Buttykay Ákos

új operettje

**Premier március hó
24-én, kedden este**

Kérlek alássan, ha igaz is, hogy a Ripka-párt plakátjának aláírói között három halott szerepel, ez nem gáncosot, hanem ellenkezőleg, **dicséretet érdemlő jelenség.** Ripka a polgári egyenlőség ígéretével jött és a tiszta demokráciát hirdeti, amelynek értelmében ki van zárva, hogy a polgárok egy jelentékeny részét meggátolják a jogok gyakorlásában. Márpedig a jeles francia bölcselőtől tudjuk, hogy az emberiség két részből áll: **élőkből és halottakból,** s az utóbbiak sokkal többben vannak s amidőn azt látjuk, hogy Ripka visszatér ahhoz a régi **gyakorlat**hoz, amely a boldog időkben legalább a **kormányparti halottaknak biztosította a választójogot,** csak azt teszi, hogy az emberiség többségét jogaihoz juttatja és megnyugtató biztonságot szolgáltat, hogy szép ígéretei nem a pusztán légből elpuffanó frázisok.

Megdöszmálták egy ékszerüzlet kirakatát. Schneller Pál Népszínház utca 24. szám alatti ékszerész szombaton reggel, amikor ki akarta nyitni üzletét, észrevette, hogy a kirakata föl van feszítve. Mindjárt látta, hogy betörők kísérelték meg az üzlet kifosztását, munkájukat azonban nem fejezték be, mert csak egy ékszeret vittek el. A kereskedő kára 50.000.000 korona.

„Templomba imádkozni, kaszinóba kártyázni járnak az emberek.” Tavaly ősszel, amikor a rendőrség az emlékezetes kártyarazziát tartotta, 30 detektív vonult föl a Terézvárosi Polgári Kör játéktérmeibe, amire azonban a bakkszobába értek, már senki sem ült az asztalnál. Megállapították, hogy a **ruhatárból véscsengővel jelezték a játékosoknak, hogy megérkeztek a detektívek.** Tiltott szerencsejáték kihágása miatt negyven kortag ellen indítottak eljárást, de külön eljárás alá fogták a Terézvárosi Polgári Kör vezetőségét. A budapesti büntetőbírói bíróságon dr. Gráf Elemér büntetőbíró idézte maga elé a Kör elnökségét, továbbá **Ember József** szkv. száznoszt, a Kör gazdáját, a zsetonosokat, a krupiékat és az igazoltatás alá vont játékosokat. A pörbefogott játékosok azzal védekeztek, hogy ők nem vettek részt a bakkozásban. A tanúk képen megidézték detektívek úgy vallottak, hogy **ők most már nem tudják megjelölni, kik bakkoztak,** mert nagy tumultus volt megjelenésük pillanatában és az ő gondjuk inkább a zsetonokra és a pénzre irányult. Az ügyészi megbízott erre a játékosok ellen **elejtette a vádat.** A pörbefogott vezetőség ügyvédje azzal védekezett, hogy a klubokban tartott kártyarazzia jogtalan volt.

Kaszinóknak, egyesületekben — így szolt a védekezés — a tagoknak szabad bármilyen kártyajátékokat játszani. A háború alatt a kivételes hatalomról szóló törvény alapján az úgynevezett Wekerle-féle rendelet adott módot a rendőrségnek, hogy a klubokba is behatolhasson. Ez a rendelet azonban már hatályát veszítette.

Ember József volt százados, mint a Kör gazdája, külön védekezést terjesztett elő.

Nem érzem magam bűnösnek — mondotta —, mert miként minden templomban imádkoznak, **azonképen minden kaszinóban kártyáznak.** Beismerem, hogy én vettem a kör számára a kártyákat és ez alkalommal a kincstárnak jelentékeny összegű adót fizettem.

Az ítéletet ma, **hétfőn** délelőtt hirdeti ki a bírő.

Drózy Győző beszéde a földmives nép megsarcolói ellen. Pócsmegyer és Leányfalu vasárnap délután tartotta meg a független földmives szövetség alakuló gyűlését. Az **előszállási** véres gyűlés után ez volt a független földmives szövetség első nagyobb gyűlése, de **itt semmi incidens a gyűlés lefolyását nem zavarta meg.** Drózy Győző képviselő beszédében kifejtette, hogy a földmives népnek miért kell szervezkednie.

A föld népének helyzete — ugymond — azóta, hogy Kossuth Lajos fölszabadította, alig javult. Akadtak próféta, mint nagyatyáji Szabó István, de ő sem tudta megvalósítani igazi eszméit. A földmives nép a vagyoni megsemmisülés felé halad. Az **adórendszer** igazságtalan, a föld- és ház helyreformat 50 év óta még mindig nem valósították meg. A földreformmal — mondotta — más bajok is vannak. Nemrégiben a nyirturaiak a földreform ügyében közbenjárásért 7 milliót fizettek le Ulain fajnövő képviselőnek. Járvány lett, hogy befolyásos emberek, alakulatok és szervezetek hirdetik magukról, hogy ők befolyásolhatják a bíróságot a földosztásnál és így megsarcolják a népet.

Karcsu és finom lesz a bokája!

Megvékonyíthatja lábait, vagy ha azok hibátlanok, megőrizheti szépségüket és formájukat a Clarks-féle párisi Bandes „L” (gumitekeres) használata által. Megakadályozza a boka duzzadását. Testszinü. Láthatatlan a harisnya alatt is. Párja 150 ezer korona, utánvétellel. Magyarországi szétküldési hely:

Zsoldos Sándor
Budapest, VII, Rákóczi-ut 74. Tel. J. 16-58

Kapható még minden jobb gyógytár, drogéria, kozmetikus és orvosi kőszertüzletben

Lukács Pál küzdelmes utja Kassától — a „Csillagok”-ig

„Már abba akartam hagyni az egészet, de most már mégis csak színész maradok...”

(A Reggel munkatársától.) Ebben az újságban, amelyben e sorok írója évek óta figyelő hűvel, de forró szívvel a magyar színpad eseményeit, sokszor le volt már nyomtatva annak a fiatal színésznek a neve, akiről ma e sorok szólnak. **Lukács Pál,** a Vigzínház érdekese, sápadt amorosója, hét esztendeje játszik a Lipót-körúti színház színpadán, de ezalatt a hét esztendő alatt valahogy nem látjuk tisztán az alakját, az erejét, a képességeit, az utját. A Vigzínház szombaton mutatta be **Zilahi Lajos** „Csillagok” című darabját, amelynek főszerepét Lukács Pál játssza s e premier óta a városban mindenki Lukács Pál alakításáról beszél. Az történt, hogy ezt a fiatal embert, aki öszülő délcegségével, sápadt-szürke arcával, szóval külsőségeivel olyannyira a ma színésze, **last novelty**-je, divatcíkké — **egy színpadi divatkrédició a la 1925** —, most egy belülről lappangó, elfojtott tűz lángalobbantotta és ugyszólván a publikum szemeláttára lett azzá az új, markáns színészgyéniséggé, akinek meglepetve ítéli ma Budapest. Belemarkolt önmagába, hogy mindent kihozzon, mindent odaadjon a műnek s a nézőtérnek — amit eddig a buvár vakágával sokszor hiába keresett magában —, épp ezért **A Reggel** nyugodt lelkiismerettel helyezi el portréját abban a gallériában, amelyben a magyar színpad igazi értékeire szokta alkalomadtán olvasóinak figyelmét főlhívni. Fiatal élete legnagyobb sikere alkalmából **Lukács Pál** a következőket mondta magáról **A Reggel** munkatársának:

— Amit érzek e pillanatokban: **lelkiismeret-furdalás. Önvád, hogy miért nem tanultam ideig. Elkönnyelműsködtem a dolgokat: azt hittem, hogy megy úgy is.** Most már tudom, hogy szorgalom és tanulás nélkül nincs színész.

Énnekem az idén semmi sem sikerült.

Szerény vagyok, azt sem akarom mondani, hogy talán mégsem egészen az én hibámból. Sőt, annyira szigorú vagyok magammal szemben, hogy 99 percentben magamat hibáztatom. Ezt a szerepet ambicionáltam. Először azért, mert éreztem, hogy **már nagy bajban vagyok művészileg,** jó volt — jó volt, amit csináltam, de azért valahogy mégsem volt jó. És azért is, mert magyar szerző munkája. Én nem tudom, hogy más színész is így van-e vele, engem magyar darab forróban füt, mint a külföldi. Az első számbavehető sikerem, amikor a kritika is röviden, de határozottan szalutált: az „Ivanov”-ban volt. Erre a sikerre nagy szükségem volt, mert már

a legkomolyabban azzal a gondolattal foglalkoztam, hogy **abbahagyom az egészet és más pályát választok.**

Ivanovnál még azt hittem, hogy véletlen az egész, de amikor aztán Potemkin figurája is sikerült, akkor már egy kicsit bizni kezdtem magamban és elhatároztam, hogy **maradok.** És most jött ez a szerep. Amióta színész vagyok, most voltam **életemben először vasfüggöny előtt.**

Hát ez gyönyörű!

Valami nagy áhítat van a szívemben és sok-sok reményesség. Ha a jó Isten megsegít és alkalmam is lesz hozzá, **talán-talán mégis csak színész lehetek valamikor...** Az életemről nem sokat mondhatok, 1915-ben jártam az akadémiára, de

csak 6 hónapig, mert **kicsaptak.** Engedély nélkül mentem el Kassára „Bánk bán”-t játszani. Akkor voltam életemben először színpadon. Le is szerződtek, ott is maradtam. Két évig voltam Kassán, amikor eljött vendégszerepelni Varsányi Irén.

Varsányi ajánlott engem a Vigzínház urainak.

akik föl is hoztak Pestre. Az első esztendő nagyban keservesek voltak, 1918 óta vagyok a Vigben, de **az első négy esztendőben szóhoz sem tudtam jutni.** Két éve, hogy végre játszani kezdhettem. Az „Ivanov”-val kezdődött. Azóta, megvallom, **dühös színész vagyok.** Ha az ember egyszer a sikert megkóstolja, úgy érzi magát, **mintha egy láthatatlan rém — a lelkiismeret —** vagy az ambició, nem tudom — **korbácsolná folyton, hogy tovább, tovább!** Most már nem is tudok egyébre gondolni, mint arra, hogy mi lesz legközelebbi szerepem. 31 éves vagyok, egyetlen szenvedélyem van, az autó, **élni pedig csak addig akarok, amíg játszani tudok...** Hotelben lakom, egyedül, 6 éve már... Agglegény vagyok és az is maradok, **mert nincs szobám, mint egyedül fölbedni reggel a szobában.**

Ezzel a méla, de őszinte akkorddal be is fejeztem a beszélgetést Lukács Pállal, akit egyáltalán nem zavart meg a siker. Még csak be nem csipett tőle. Még most sem vagyok tisztában ezzel az emberrel... **Egyed Zoltán**

— Angolországban olcsóbb lett a buza. Londonból jelentik **A Reggel**-nek: Az elmúlt héten **5 shillinggel esett a buza ára** és így a buza ismét elérte az árszintet, amelyen 3 hónappal ezelőtt állott.

— „Forradalmi testület!” Összegyűltek a régi országgyűlés főrendiházának tagjai, számszerint **hatvanötén:** egyházi méltóságok, élükön a primás, közjogi és bírói méltóságok, élükön a Kuria elnöke, a grófok, a bárók, a kinevezett tagok, közöttük: **Rákosi Jenő, Berzeviczy Albert, Plósz Sándor, Bárczy István, Popovics Sándor,** szóval országos nevi, súlyos közéleti egyéniségek. E tanácskozásokon jelentős, izgalmas, ha szabad e szót használnunk, **szencziós** nyilatkozatok hangzottak el. Zichy Aladár gróf például többek között ezeket mondotta: „Ősi alkotmányunk és a forradalom kitérésrekor érvényben volt törvényeink ereje nem szűnt meg... az 1920. évi I. tc. óta hozott és a régi alkotmányt érintő törvények és azekkel létesített intézmények ideiglenes jellegűek...” A munkapárti országgyűlésről pedig **Széchenyi Aladár** gróf a következő kritikát mondta: „A képviselőház annak idején gerinctelenül, törvényellenesen és alkotmányellenesen cselekedett, amikor önmagát föloldozta...” Csernoch János hercegprímás az eskü szövegéről: „Az eskü szvege is oly különös, hogy ilyen esküt még soha nem hallottam. Az van benne többek között, hogy **az ország törvényeit meg nem tagadom.** Eddig azt szoktuk mondani, hogy **az ország törvényeit megtartom, ha pedig vezető állásban leszek, másokkal is megtartatom.** Rákosi Jenő, aki pedig oly bölcsen és tudatosan meggondolt, mint talán senki ebben az országban, többek között így jellemezte a kurzusvilág nemzetgyűléseit: „Látom, hogy egy rendelet alapján választott nemzetgyűlés, amely első kámbult perceiben bevallotta, hogy ő csak ideiglenes, lassan átmegegy egy olyan állandóságra, hogy nem riadt vissza a legkorszerűsőbb reformok megkísérlésétől sem. Szóval ez nem törvényhozás, hanem egy forradalmi testület, amely forradalmat csinál az országban és az alkotmányt forgatja föl.”

A Blaha Lujza-Színház nagy operettsikere

A feleségem babája

Legkedvesebb, legmulatságosabb és legszebb zenéjü Stolz-operett

Vaály Ilona
Nádor Jenő, Boross Géza, Vendrey Ferenc, Rozsnyai Ilona
Somogyi Nusi

Huszezernyi tömeg a szocialisták Petőfi-ünnepén

A rendőrség levette a koszoru vörös szalagját

(A Reggel tudósítójától.) A szociáldemokraták vasárnap, egy héttel március 15-e után tartották csak meg szokásos ünnepélyüket, amely

20.000 főnyi tömeg részvételével a legnagyobb rendben folyt le.

A rendőrség Székely Vladimir rendőrfőtanácsos és Kollár Elemér, a lovasrendőrség főparancsnokának vezetése alatt vonult ki és példás tapintattal biztosította az utcai forgalom rendjét, amikor a hatalmas tömegek elvonultak a Petőfi-szobor mellől. Egész délután lovasrendőrök, gyalogos és kerékpáros járőrök cirkáltak a városban, főleg az Erzsébet-hídtől a keleti pályaudvarig terjedő egész útvonalon és ennek környékén s a főkapitányságon kívül a kerületi kapitányságok is készenlétben állottak, de beavatkozásra nem került sor.

Délután 1/3 órakor helyezték Petőfi szobrára a szociáldemokrata párt babékoszoruját, amelynek vörös szalagján ez a felírás volt: „Petőfi Sándornak, a forradalom lánglelkű költőjének — a Magyarországi Szociáldemokrata Párt”. Alig van azonban néhány perccel a koszoru a szobron, amikor Volkenberg rendőrfőfelügyelő három rendőr kíséretében fölmejj a lépcsőkre és az egyik rendőrrel eltávolítja a koszoruról a vörös szalagot. Ekkor érkezett a szoborhoz Farkas István nemzetgyűlési képviselő, aki, amikor megtudta, hogy mi történt, a következőket mondotta:

— A szalagot én vettem. Eltávolításában mentelmi jogomnak megsértését látom, amit be is fogok jelenteni.

Ezen incidens után megkezdődött az ünnepély. Elsőnek

Farkas István

lép a szószóki emelvényre:

— Azok az eszmék, azok a gondolatok — mondotta — amelyek a márciusi eseményekhez fűződnek, ma sem változtak meg. Ma is vannak Metternichék és Haynauk, ma is vannak zsarnokok, akik a negyvenéves eszméket ug akaráják megvalósítani, hogy a magyar földműveseket nem tartják elég értékesnek a lítkos választójogra.

A sajtót ma is bílnesbe verik.

— Egy törvényszéki tanácselnök tévedése és vezeklése. Párisból írja A Reggel tudósítója: A Journal des Débats a Leirer-éset alkalmából visszaemlékezik egy justizmordra, amelyet évtizedekkel ezelőtt követtek el Franciaországban. Egy halálraítéltnak ártatlansága a kivégzés után került napvilágra. A hatáskör, amelyet az igazság kiderítése a bíróság elnöke gyakorolt, az idézett újság a következőket írja: „Több mint 30 évvel ezelőtt a soitoui kólostorba vonult vissza egy férfi. Holta napjáig magányosan élt cellájában, amelyet soha el nem hagyott. Ő volt az elnöke annak a bíróságnak, amely az ártatlanra a halálos ítéletet kimondta. A cella lakója imádkozással és bűntudással akarta elfojtani lelki gyötrelmeit, amelyeket a végzetes ítélet okozott neki.”

— Vasárnapi öngyilkosságok. Vasárnap délelőtt a Hungária-körút III. számú házban a házbeliek észrevették, hogy Valkai Mihály 51 éves napszamos fölakasztotta magát. Még idejében elvágta a kötelet és értesítették a mentőket, akik az eszméletlen embert magához térítették. A napszamos elmondta, hogy napok óta nem kapott munkát, nyolc gyermekének nem tudott kényeret adni és emiatt elkeseredésben kísérte meg az öngyilkosságot.

— Vasárnap délelőtt bejelentették a rendőrségen, hogy Moldoványi Ilonka 26 éves tisztviselőnő elúnt. Délután egy rendőr jelentette a főkapitányságon, hogy egy nő a Dunába ugrott. Kimentették és megállapították, hogy Moldoványi Ilonkának hívják. Beszállították a Rókus-kórházba, mert a hideg vízben a ruha ráfagyott. Kihallgatásakor azt mondta, hogy szerelmi csalódás miatt akart az élettől megválni. — A lipótmézai tébolydában az istállóban fölakasztva találták Sztróky Jánosné 37 éves ápolót. Amire tettét észrevették, már meghalt. — A Szalay-utca 6. számú ház előtt Kertész Pál 28 éves munkás mellbe lölte magát. A Rókus-kórházba szállították. — Vasárnap a kirándulók a Jánoshegy alatti kis erdőben egy fára fölakasztva atacsony, pupos leány holttestét találták. Ertesítették a legközelebbi rendőrt, aki a holttestet levágta a kötéltől. Rendőri bizottság szállt ki a helyszínre és megállapította, hogy az öngyilkosság már 3-4 nappal ezelőtt történt. A leányt munkakönyvet találtak, amely Hurina Mária 22 éves masamod névre volt kiállítva. Holttestét az orvostani intézetbe szállították.

pedig negyvennyolcban azt hirdették, hogy a gondolat szabad és a cenzurát örök időkre eltörölték.

Amikor Farkas István megemlíti, hogy a „Népszava” már 114 napja van kitélva az utcáról, az ügyeletes rendőrtisztviselő figyelmeztette a szószókat, hogy a mai politikai helyzetet ne feszegesse. Ezután Farkas így folytatja:

— A sajtószabadságot nem így értelmezték és amikor Petőfi elszavalta a Nemzeti Dalt, nem arra gondolt, hogy a magyar szabadság egy ember akaratától függjön. Az egyetlen teherviselésből sem lett semmi, a szegények viselik a közterheket és az erős teherbíró osztályok a terheknek csak jelentéktelen hányadát. A negyvennyolc után következő kormányok minden erejüket arra fordították, hogy

1848 tradícióját meghamisítsák.

Ez a politika vezetett Trianonhoz, ez ásta meg a régi Nagymagyarország sírját. A mai jogtalanság ismét pusztulásba döntheti az országot.

A következő szószó

Propper Sándor

nemzetgyűlési képviselő.

— Evszázadok óta csillagtalan sötét éjszakában jár a magyar nép — kezdi beszédét — és keresi az utat, amelyen haladva a vérevel, könnyével áztatott anyaföldön jólétet találhat. Evszázadok munkája, szenvedése és küzdelme után meg kell állapítani, hogy a magyar nép ezt a célt nem érte el. Petőfi Sándor gyűlölt mindent és mindenkit, aki nem szerette és nem akarta a szabadságot. Nem fogadták meg Petőfi tanácsát, nem adták ki a kezükből a rózsát néhány levéllet, nem vették vissza a tövis felét, összekötött minden és

ma a magyar nemzet koldusa a világnak, a magyar nép pedig koldusa a reakciónak.

A jobboldali és baloldali reakció elbukatta októbert...

Itt a rendőrtisztviselő, aki egyszer már figyelmeztette Proppert, hogy a forradalomról ne beszéljen, harsány hangon kiáltja:

— A képviselő urtól megvonom a szót, mert nem hallgatott figyelmeztetésemre.

Propper azt válaszolja, hogy nem hallotta az előbbi felszólítást és annak ezért nem tehető eleget. A rendőrtisztviselő erre visszavonja intézkedését és Propper zavartalanul fejezheti be beszédét.

— Az Autómobil-Klub a gyalogosok megrendszabályozását követeli. A Királyi Magyar Autómobilklub vasárnap délelőtt tartotta a 24. évi közgyűlést. A beteg Andrassy Sándor gróf helyett Schimanek Emil műegyetemi tanár társelnök nyitotta meg a közgyűlést, majd Szeleczki Atadár dr. főtitkár ismertette a klub 1924. évi jelentését. A jelentés elsősorban arról számolt be, hogy a klub ebben az évben ünnepli fennállásának 25. évfordulóját. Szeptember végén a svábhegyi verseny után tartják meg a rendkívüli jubileumi közgyűlést. Ezután megemlékezik a jelentés a klub által 1924-ben rendezett három nagyobb nemzetközi autómobil- és motorkerékpárverseny győzteseiről és méltatja a versenyek sportértékét. Majd a budapesti közlekedési anarchiáról szóló szóra ezeket mondja a beszámoló: „A közlekedés javítása érdekében a rendőrség mindenféle felhatalmazást igényel, hogy a főváros közlekedési rendjét a nyugati metropolisokhoz hasonlóan irányítsa. Elismerjük, hogy rendőrségünknek rengeteg nehézséggel kell megküzdenie, mert sehol a világon oly rakoncátlanul gyalogos publikum nincsen, mint Budapesten. A rendet betartani egy gyalogos sem akarja, mind azt hiszi, hogy övé nemcsak a gyalogjáró, hanem a kocsiutast is. A gyalogosok megrendszabályozására egy gyalogos közlekedési rendeletre volna szükség, amely példásan megbüntetné a szabályellenesen gyalogjárókat.”

— Rakovszky belügyminiszter a Petőfi-Társasággal való afférről. Ismeretes Rakovszky Iván belügyminiszter és Pekár Gyula Petőfi-Társaságának afférra. A Petőfi-Társaság tudvalevően megtagadta a fővárosi törvényen alapuló azon jogának teljesítését, hogy a törvényhatósági bizottságba jelöltek állít. A tudományos társaságok ily értelmű beadványára Rakovszky Iván belügyminiszter erőteljes leiratban felelt. Ezt az affért különbözőképp kommentálták a vasárnapi lapok és A Reggel Rakovszky Ivánhoz fordult, aki a következőket nyilatkozott:

— Az az impresszióm, hogy akik a Petőfi-Társaságra vonatkozó leiratomat kritizálják, nem ismerik az ügy előzményeit. Leiratomban hangja és tartalma csak azokat lepheti meg, akik nem tudják, hogy tekintélyes társaságok hasonló hangú és tartalmú fölirotat intéztek a belügyminiszterünkhöz. Egyrészt kötelességem, hogy törvényes intézkedéseimet megvédelmezzem, másrészt éppen az lett volna udvariasság, ha az irodalmi társaságok beadványait válasza sem méltattam volna. Le kellett szögeznom a kifogásokkal szemben, hogy a lemondás dacára a társaság jelölési joga a jövőre nézve nem szenvedett sérelmet. Azt írja egy kritikám, hogy a Petőfi-Társaság kiuevezési jogát nem bocsátja mások fölülbírása alá. Ez a magyarázat is teljesen téves, annál inkább, mert a tudományos társulatokhoz választási biztosok nem küldetnek. Elvégre nekem kötelességem a törvény végrehajtását mindenképen biztosítani és ezt udvariasabb formában nem tehetem, mint hogy a törvényre való hivatkozás helyett a logika és rábeszélés eszközeit veszem igénybe.

— Vasárnapi elgázolások. A Stefánia-uton egy gyorsan száguldozó autómobil elgázolta Waldmann Ersei 10 éves iskolásleánykát, akít súlyos koponyatöréssel a Park szanatóriumba szállítottak. Az autó, amelynek száma Bp. 22-585. volt, az Andrassy-ut felé továbbrobogott. A rendőrség keresi a gázoló sofőrt. — Spitzer Endre 21 éves tisztviselőt az Andrassy-uton egy autóbussz elgázolta. Súlyos állapotban a Rókus-kórházba szállították. — Petru Jenő 38 éves fővárosi fuvaros kocsiján a Váci-uton hajtott, amikor a kocsinak hátulról nekiszaladt az 55-ös vilamos. Petru leesett a bakról és hátgerincét szennvedett. Beszállították a Rókus-kórházba. — Nyikó Margit 22 éves tisztviselőnő a Rákóczi-uton egy villamos elgázolta. A Rókus kórházba vitték.

— Fábian és Peyer a Ferencvárosi Demokrata Párt gyűlésén. A Ferencvárosi Demokrata Párt vasárnap délelőtt tartotta első együttes gyűlését a választókerület szociáldemokrata munkásságával. A gyűlésen, amely a Ferenc-körút 1. szám alatti helyiségben volt, a polgárság és munkásság oly nagy tömegben jelent meg, hogy a hallgatóság javarésze az udvarra szorult.

Angyalffy Sándor elnök bejelentette, hogy a párt elnöke, Pakots József képviselő betegsége miatt nem jelenhetett meg. A szociáldemokrata párt részéről Peyer Károly mondott beszédet. A fővárosi a sokkal hátrányosabb helyzetben levő osztrák fővárossal hasonlította össze. A párhuzam alapján rámutatott arra, hogy a jó fővárosi politika mily üdvös hatással lehet, szemben azzal a gyűlölködő politikával, amely eddig a magyar fővárosban uralkodott. Dr. Fábian Béla beszélt ezután a távollevő Pakots József helyett. Ostorozta a panamákat, fölemlítette a Haller-féle fa- és szénszállítást. Foglalkozott a Zsirkay-Ulain-féle legíríssebb esettel, a földigénylőktől elvett 7 millió ügyével. Párhuzamot vont a főváros és Pesterzsebet között. Pesterzsebeten, az ő kerületében, a polgárok a munkásokkal együtt megbuktatták a kurzust és Pesterzsebet ma már deficit nélkül dolgozik, sőt mérlege fölösleggel zárult, holott több közművet létesített. A kormány ezt nem nézte jószemmel s pénzügyi szakértőt küldött a város nyakára, aki táborkarával 3-400 millióba kerül. Pesterzsebet példája mutatja azonban az akadályok ellenére is, hogy a polgárság a munkássággal összefogva, mily gyors iramban javíthatja meg a községi gazdálkodást. A gyűlést Kalauz Bertalan szociáldemokratapárti kerületi elnök rekesztette be.

SZT. GELLÉRT SZÁLLÓ
POLGÁRI ÉTTERMEIBEN
SZALVATOR SÖR ÉS ÁLLAMI BOR
különlegességek kímérése.
Olesó és jó étkezés. Szolid árak. Pontos kiszolgálás.

3 Joss **gallért**

20 millió koronát! Minden 3 JOSS nyere-mény-gallér után egy részleg jár

BUDAPESTEN:

Krisztina-téren: 1. szám, Pál Jakab; 7. szám, Mohr Ferenc.
Krisztina-körúton: 8. szám, Fábian József. **Döbrentel-téren:** 4. szám, Schäfer Miksa. **Tárnok-utczában:** 26. szám, Ifj. Mandel Testvérek. **Northy Miklós-utczában:** 30. szám, Fábian és Lukács utóda. **Szilágyi Dezső-téren:** 6. szám, Hauer és Márton. **Bathányi-téren:** 3. szám, Mandel Fülöp és Társa utóda, Varga János. **Flórián-téren:** Ifj. Weisz S. Sámuel. **Zsigmond-utczában:** 21. szám, Duschák Andor. **Muzeum-körúton:** 1. sz., Glass Viktor; 15. sz., Vértes és Sebestyén; 37. sz., Blach M. Marcell. **Váci-utczában:** 15. sz., Várady Béla veje Mangold Béla Kolos; 23. sz., Sigmund József. **Egyetem-utczában:** 5. sz., Györy József; 11. sz., Lukács és Pásztor. **Kecskemédt-utczában:** 9. sz., Szántó és Szenes. **Károly-körúton:** 10. sz., Balla A. Andor; 30. sz., Erős Arnold. **Vámház-körúton:** 12. sz., Radó Géza. **Irányi-utczában:** 27. sz., Ecelesia egyházművészeti és Aruforg. rt. **Koronaherceg-utczában:** 7. sz., Maléter Géza. **Vilmos császár-utczában:** 12. sz., Acs Dezső; 46. sz., Rothausor Antal; 78. sz., Fenyő Ernő; 55. sz., Radván Gyula; 19. sz., Adler D. Adolf; 33. sz., Pudler Lajos. **Váci-utczában:** 10. sz., Fogel Miklós. **Lipót-körúton:** 5. sz., Haas Aladár; 21. sz., Bosnyák Mór; 20. sz., Ruttkai Testv. **Berlini-téren:** 7. sz., Wollák

Zsigmond, Nádor-utczában: 19. sz., Büchler és Rauschütz. **Andrassy-utczában:** 1. sz., Róza és Társa; 33. sz., Vogel Testvérek; 59. szám, Nád Sándor; 76. szám, Klenovits János. **Király-utczában:** 8. szám alatt, Fleischmann Tivadar; 59. szám alatt, Pinter Imre; 83. szám alatt, Polonyi és Török; 92. szám alatt, Barta Zoltán. **Teréz-körúton:** 48. szám alatt, Sebők Gyula. **Nagymező-utczában:** 33. szám, Fehér Lajos. **Szondy-utczában:** 46. szám, Barou Testvérek. **Aradi-utczában:** 16. sz., Vogel Antal. **Thököly-utczában:** 6. szám, Farkas Márton; 23. szám, Virág Károly; 24. szám, Herczeg és Podor. **Erzsébet-körúton:** 5. szám, Horovics Sándor; 12. szám, Vogel Testvérek utóda Pollák Arnold; 38. szám, Faludi Zoltán; 48. sz., Glass Manó; 56. sz., Pinter Divatruház. **Rákóczi-utczában:** 6. szám, Bodo József; 60. sz., Károlyi Armin; 74. sz., Magyar Divateszernok; 86. sz., Richter Fülöp; 26. sz., Vogel Testvérek. **Dohány-utczában:** 63. sz., Strasser és Rákos. **Orczy-utczában:** 36. sz., Baron Salamón. **Baross-utczában:** 83. sz., Freimann Bertalan; 121. sz., Duschnitz Vilmos. **József-körúton:** 71. szám, Brüll Mihály; 47. szám, Buchbinder Henrik. **Üllői-utczában:** 41. szám, Fischer József; 63. szám, Strasser és Grossmann. **Jászberényi-utczában:** 1. szám alatt, Nuridsány János

A többi címeket és a vidéki elárúsióhelyek jegyzékét a legközelebbi hirdetésünkben közöljük

KÖZGAZDASÁG

Mérlegek, osztalékok és egyéb kellemetlen meglepetések

(A Reggel munkatársától.) Gyors egymásutánban követik egymást a tavaszi közgyűlések, de a szürke polgári részvényesnek, aki minden csalódáson és keserű tapasztaláson túl is hűségesen megőrizte letétjében az úgynevezett „elsőrangú” papirosokat, kevés öröme telik e közgyűlésekben. Hiába szavaznak bizalmat egyhangulag a részvényesek, a bankvezérek is érzik, hogy

Magyarország vezető pénzintézetei csak egy hányadrészt fizetik annak, amit a betéttulajdonos kamat fejében kap ugyanattól a pénzintézetektől.

Igen különös és furcsa circulus vitiosus keletkezik ebből a visszas politikából. A részvénytulajdonosok a csökkenő kamatláb mellett is megválnak részvényeiktől; az eladott részvényeket a kibocsátó pénzintézet legalább részben főlvenni kénytelen és sok esetben az eladott részvények vételára is hozzá kerül vissza kamatozásra. Így lassan fölhalmozódik a részvények nagy tömege a bankok trezorjaiban — a „fressendes Kapital” iskolapéldája gyanánt, főlemeszi az üzleti nyereség tekintélyes részét, reménytelenül teszi a tőzsdé jövőjét s a publikumot további részvényeladásra és pénzkamatozásra ösztönzi. Igaz, a bankoknak nem volt rózsás esztendőjük s könnyen lehet, hogy a papírmérlegek jótékony leple sok meglepetést takar. De tegyük csak a szívükre a kezüket az igazgató urak és vallják be, hogy nem is állnak olyan rosszul! Harminezer koronája talán mégis csak kevés ahhoz, hogy a pesti polgárt büszkévé tegye arra, hogy a piac vezető intézetének a részvényese? Ha a Kereskedelmi Bank fölöslegesnek tartotta a részvényesek érdekeinek fokozottabb respektálását és elegendőnek tartotta az árfolyamérték alig 3%-os kamatoztatását, akkor nincsen azon sem mit csodálkoznunk, hogy az Egyesült Fővárosi 3000, a Magyar Általános Takarékpénztár 7500 K osztalékot fizet részvényeseknek. A rossz példa, úgy látszik, ragadós s e középbankoktól, amelyek mögött sem gigantikus tőkék, sem százados hagyományok nem állanak, igazán nem lehet rossznevet venni, ha további sovány esztendőktől féltükben, fukarkodnak az osztalékkal. Egyetlen intézet az, amely részvényeseit kellemesebb meglepetésben részesítette, a *Moktár*, amely ezidei osztalékát 10.000 koronában állapította meg. Ez az osztalék részvényeinek közel 6%-os kamatoztatását jelenti s a készpénztőkék kamatjövédalma mögött messze elmarad ugyan, de legalább reményt nyújt a részvényesnek, hogy jobb idők elkövetkezével osztalékjövédalma nem fog mérőföldre kullogni a betétkamat mögött.

× A lanya tőzsdel hét után a két szünnapon *nem* élténység mutatkozott a piacon. Az árfolyamok tulnyomó részben a pénteki színvonalon mozogtak.

× *Londontól és Newyorktól függ a francia frank sorsa.* Párisból írja *A Reggel* tudósítója: A *Herriot*-kormány és az egész francia közvélemény legnagyobb gondja: *mi lesz a frankkal?* Az új költségvetés 3,5 milliárdra szorította le a deficitet, a kereskedelmi mérleg 1300 millió fölöslegét mutat és a francia frank a világpiacokon mégis *lefelé* mozog. Mi ennek az oka, hogy lehetne segíteni? — emiatt izgul, ezen töpreng egész Franciaország. Sok pénzügyi kapacitás a frank stabilizációját ajánlja, ha a mostaninál alacsonyabb nívón is. Azt mondják, a *Morgen-jéle* 100 millió dollár, amelyet még a Poincaré-kormány kapott a frank alátámasztására, teljesen elegendő a stabilizációhoz. De a többség azon a nézeten van, hogy minden hiúhavaló, *amíg nem rendezik véglegesen Franciaország angol és amerikai adósságait és amíg nem tisztul a zűrzavaros külpolitikai helyzet.* A külföldi tartozások *Damokles-kardként* függenek a frank fölött. *Newyork és London dönti el a francia pénz sorsát.* Ha Anglia és Amerika nem fognak rövidesen *méltányos engedményeket* tenni és teljes összességében ragaszkodnak a francia adósságok

megfizetéséhez, akkor a frank sorsa meg van pecsételve. A francia nép pedig roskadozik az adóterhek alatt. A budget 28 milliárdos bevételének tulnyomó része *súlyos adókból* kerül ki, aminőket még nem látott Franciaország. *A Herriot-kormány nem akarja a pénzt mérsékelten emelni. Munka, takarékoság, termelés:* az a három csodaszó, amelytől reméli, hogy meggyógyul a francia frank.

× Az Ergon főszámol. Az Ergon ipari és kereskedelmi rt. vasárnap tartott közgyűlésén a részvényesek egyhangú határozata alapján, a társaság fölszámolását mondotta ki.

× *Nincs junktim a mérlegrendelet és a valutareform között.* Gazdasági körökben az a hír terjedt el, hogy a pénzügyminiszter azért készíti a mérlegrendelet kibocsátásával, mivel ezt a kérdést a valutareformmal akarja junktimba hozni. A kormányhoz közelálló helyen kijelentették *A Reggel* munkatársának, hogy erről a junktimról szó sem lehet és a mérlegrendelet a fölértékelési rendszer alapján most már rövid időn belül meg fog jelenni. A korona stabilitása ugyanis a szükséges intézkedések megfelelő alapul fog szolgálni, míg a valutareform ügyében a pénzügyminiszter álláspontja egyelőre az, hogy a kérdés még nem értett meg a döntésre és számos gazdasági és pénzügyi probléma vár ma megoldásra — mint például a mezőgazdasági hitel, a forgalmi és a tőzsdéadó ügye — amelyek a valutareformoknál sokkal aktuálisabbak. Kormányparti körökben egyébként máris mozgalom indult meg abban az irányban, hogy a valutareformot ne rendelet, hanem törvényjavaslat formájában léptesse életbe a kormány és *A Reggel* értesülése szerint e kívánság teljesítése elől illetékes helyen nem is fognak elzárkózni. Mihelyt a pénzügyminiszteriumban elkészülnek az 1925/26. évi költségvetés kidolgozásával, hozzáfognak a valutareform előkészítéséhez is.

× *A Magyar-Olasz Bank igazgatósága megállapította 1924. mérlegét, amely 8.004.037.530,27 K nyereséggel zárult. A tiszta nyereségből részvényenként 1000 K (500%) osztalékot fizetnek. Az igazgatóság Castiglioni Kamillo bejelentését, amely szerint részvénybirtokának eladása folytán újabb megválasztását mellőzni kéri, mely sajnálatlalt vette tudomásul és a bank iránti szeretetteljes érdeklődését a közgyűlés köszönete és elismerése jegyzőkönyvileg kifejezték.*

× *Magyar Általános Takarékpénztár Rt. igazgatósága dr. Horváth Lipót elnök-vezérigazgató elnöklété alatt megállapította 1924. mérlegét. 25.178.092.438.— K bevétel és 17.658.551.924.— K kiadás merült föl; az év tiszta nyeresége 7.519.540.514.— K. A mérlegben belül 1 milliárdot leírt az igazgatóság a kényserépítkezés során fölépített Bajza-utca 29. számú ház építkezési költségeinek apasztására. A betét- és hitelezők 176 milliárdot (tavaly 17 milliárd) és a váltótárca 106 milliárdot (tavaly 4 milliárd) tesznek ki, ami az intézet fejlődésének és mobilitásának bizonyítéka. A betétállomány nagy emelkedését különben az intézet 20 fiókja nagyban elősegítette. A közgyűlésnek javasolják, hogy nyugdíjalapra további 1 milliárd folyósítsassék, az osztalékszolvány 7500.— K-val = 750% (tavaly 2500.— K = 250%) váltassék be.*

× *A Magyar Agrár- és Járadekbank Rt. 1924. mérlege 503.714.800,86 K nyereséggel zárult. Az igazgatóság a közgyűlésnek 1500 K (375%) osztalék kiutalását javasolja.*

× *A Kereskedelmi Bank közgyűlésén Weiss Fülöp szószertint fölolvasta az angol részvényescsoporttal kötött megállapodást, amelyből kitűnik, hogy ez a külföldi érdekeltég teljes bizalommal bízta rá a Kereskedelmi Bankra a 110 milliárdját és hogy az intézet vezetősége tökéletesen szabad kezét tartott fönn magának minden üzleti vonatkozásban. A közgyűlés az igazgatóság összes javaslatait elfogadta, előterjesztéseit tudomásul vette s elhatározta, hogy az alaptőkét 100.000 új részvény kibocsátásával — amelyeket darabonként 1.100.000 K-val a külföldi pénzcsoport vesz át — 800 millióról 1000 millióra emeli és így a bank nyílt tartalékai 180 millióra emelkednek. Igazgatóságba újból beavasztották: Fellner Henriket, Hagenmacher Oszkárt, dr. Halász Lászlót, dr. Hegedus Lőrántot, Mezei Mórt, Schweiger Ödönt és Stern Samut. Az 1924. üzletévre vonatkozó részvényenkénti 30.000 K osztalék március 23-tól kerül kiutalásra.*

× *Magyar Országos Központi Takarékpénztár közgyűlése az igazgatóság javaslatait változatlanul elfogadta és elhatározta, hogy a múlt évi 7.501.213.242 K nyereségből az osztalékszolvány e hó 23-tól kezdve az intézet pénztárából 10.000 K-val váltassék be. Az igazgatóságba dr. Hodossy Sándor, Pucher István, dr. Surányi Miklós és Wolfner József újból megválasztottak.*

× *Borsod-Miskolc és Debreceni István Gőzmalom Rt. mérlege a tisztviselői nyugdíjalap javadalmazása után 8.992.876.911 K nyereséget tüntet föl, amelyből részvényenként 20.000 K osztalék kerül március 23-tól a Hazai Bank Rt. főpénztárából és a malom miskolci és debreceni pénztárából kiutalásra.*

STOEWER
az írógépek királya

Kérjen ajánlatot a vezérképviseletől: V. Vilmos császártól 60. Telefon 48-65

Guttmann Béla Rt

IV, Koronaherceg-utca 6

Harisnya, kesztyű és kötöttáru nagyáruháza

teljesen megszűnik!

Az összes cikkek bámulatos olcsón árusítatnak

BUDAPESTI

NEMZETKÖZI VÁSÁR

1925 április 18—27-ig

Rendezi a

Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara
Nagyarányú vizum- és utazási kedvezmény a bel- és külföldi vasutakra is

Lakáselőjegyzés

Kiállítók jelentkezhetnek és fölvilágosítás nyerhető a

Vásárirodánál, V. Szemere-utca 6

Veszünk olasz vöröskereszt sorsjegyet

á K 220.000, nyereséjsorsjegyet á K 42.000, szerb sorsjegyet á K 80.000.

Jakobovits Gyula és Társa, V. kerület, Bálvány-utca 16.

Tanuljatok fényképezni!

Képzeld el, mily érdekes lenne, ha önállóan fényképezni családját, rokonait és ismerőseit. Örömet szerezne vele önmagának, rokonainak és barátainak. A fényképezést könnyen meglehet tanulni és nem drága szakrákozás.

Az I.

Agfa-Foto-Tankönyv

kezdők részére

rövid idő alatt megtanítja fényképezni. Az I. Agfa-Foto-Tankönyvet ingyen adjuk. — Kérje azonnal!

ifj. Stern Bernát és Tsai cégtől, Budapest VI, Ó-utca

6

SZAKORVOSI

rendelés vár- és nemibetegek részére. EZÜST SALVARSAN OLTÁS

Rendelés egész nap. Rákóczi-ut 32. I. em. 1. Rókussal szemben

Cukorbetegeknek levegő- és Aleuronat-kenyér Glück

Klinikai használat! Orvosi fölügyelet! Baross-n. 43

Ragályos betegségek nélkülözhetetlen a

Lysoform

Pirandello vallomása A Reggel-nek

„A színpadi író legyen agitátor, legyen próféta, kinozza a közönséget, kinozza önmagát, de a kor nagy problémáit vesse bele a közönségébe!”

Milano, március 19.

(A Reggel tudósítójától.) A Convegno-ban találkoztunk utoljára akkor párisi premierjéről jött vissza, nagyon boldog hangulatban.

Ma a Teatro Manzoni előcsarnokában láttam viszont, komorán jár föl-alá. Amint köszöntöm, mérgesen mér végig, pillantásait mindenkit eljlesztene, aki nem ismeri szurós modorát.

A következő pillanatban persze már mosolyog az ő furesz, szögletes mosolyával, amelyet mintha ballával faragtak volna az arcára. Hirtelen fölmelegszik és nyoma sincs már az előbbi morcoságának. Az előadás kezdetéig még van egy félóránk, beszélgetünk. Helyesebben ő beszél:

— Kielégíti magát a színház? — kérdi és válaszként meg sem várva folytatja — engem sohasem légit ki. Szeretem a színházat, a tökéletes színházat és mert nem találtam meg eddig, magam akarom megcsinálni. A színház ne legyen az élettől elzárt terem. A színház az élet kiegészítője.

Ezért nem szeretem Shakespeart!

Ő talán a maga korának a Pirandelloja, de egyik kor Pirandelloja nem felel meg a másik kor szükségleteinek. Minden kornak mások a problémái és minden kor színházának ezekkel a megváltozott problémákkal kell foglalkoznia. Én csak egy drámaírótipust ismerek el: Aristophanes típusát. Nem azért, mert jó komédiákat írt, hanem, mert ezekből a komédiákból értem meg az egész kor tragédiáját.

A színpadi író legyen agitátor, legyen próféta, kinozza a közönséget, kinozza önmagát, de a kor nagy problémáit vesse bele, vivisectálja bele a közönségébe.

Én egy emberéletet át csakis ezt tettem, semmi mást! Nem hallgattak rám, kinevettek és imo a problémáim saját erejükkel törtek utat a közönséghez; nem én szoktam a közönséghez, a közönség szokott hozzám.

— Ön tehát elítéli és lenézi azokat a darabokat, amelyeknek egyetlen céljuk a szórakoztatás?

— Föltétlenül! — mondja élesen. — Kérdezze meg egy nyvőtől, türeme bohócokat a templomban? A színház nekem templom és ha tehetném,

kiüznék a színházból minden kufárt, aki nem az igazságot szolgálja!

tehetségének, vergődésének, akarásának, színpadra realizálásában. Talán az én darabjaim nem elég szórakoztatók? Vagy a franciákéi, akik a könnyed földolgozás és szervirozás zuhatagában csaknem mindig egy-egy gondolatot rejtenek el? Nagyon félreértik a szórakoztató darabok definícióját. Egy színdarabot nem kell, sőt mi több, nem is szabad túlzásolni gondolatokkal. Egy-két gondolatot kell csupán finom plasztikával újra meg újra kidomborítani. Ennek az egy-két gondolatnak azonban folyton a néző előtt kell cikázni, szórakoztatón, nem bánom, ha nevetetően is. Az ilyen, újra meg

újra minden oldalról megvilágított gondolat hallatlanul megfogja a publikumot. Ismeri a „No o Sì” darabomat, amelynek az az alap-gondolata, hogy a Nőt, a maga fogalomná tisztult művöltában hiába keressük. A közönség kacag, mulat az előadás alatt, de már a ruhatárban az arcok elkomolyodnak, a kacagásuk elhallkult és mindenki átérzi, hogy a Nőt, az igazit, akit tudatalatti Enjével keresett, nem találta meg. A darabot elfelejthetik, engem is elfelejthetnek, de a gondolatot, a megmászhatatlan negatívumot:

a Nő egy illúzió!

— ezt sohasem fogják elfelejteni.

Elhallgat, de látszik rajta, hogy nehezebbre esik a hallgatás és örül, amikor megkérem,

mondjon önmagáról valamit

A Reggel olvasóinak.

— Magamról? — kérdi széles gesztussal. — Minnek. Az író ne tolakodjék a közönség és a műve közé. A közönség akár szereti a darabjaimat, akár nem, akár megérti őket, akár nem, egészen más Pirandellót képzel el magának. Mindegyik más és más Pirandellót, minnek hát megzavarni őket az én igazi portrémmal? Én elértem a céomat, ha a közönség vélem gondolodik, az én gondolataimat gondolja. És amikor ezt teszi, akkor ismeri meg igazán Piran-

Szendrey Julia titkai Petőfi Sándorról és Zoltánról

A költő felesége halálos ágyán két levelet írt, amelyet eddig senki sem ismert — A levelek teljesen új világításba helyezik Petőfit és fiát

(A Reggel tudósítójától.) Eddig ismeretlen és irodalomtörténeti szempontból rendkívül fontos és érdekes kéziratgyűjtemény kerül a napokban a Nemzeti Múzeum birtokába. A gyűjteményről eddig még senkinek nem volt tudomása, adatai eddig még teljesen ismeretlenek voltak s valószínű, hogy ezek nagyrészt egy ideig még nem is lehet közzétenni. A gyűjtemény Petőfi nejtől, Szendrey Juliától származik. Közöttük van Szendrey Julia ismeretlen naplója, több levele, versei, novellái s

a költő feleségének két levele, amelyet halálos ágyán írt.

Ezenkívül Petőfihez írt levelek is vannak a gyűjteményben.

Szendrey Julia halálos ágyán írt két levele a legfontosabb e kéziratok között, mert olyan adatokat tartalmaz Petőfi Sándorról és Petőfi Zoltánról, amikről az irodalomtörténet eddig még nem tudott.

A kéziratok megvétele ügyében a Nemzeti Múzeum részéről Hóman Bálint főigazgató folytatott tárgyalásokat, de

még a múzeum főigazgatója sem tudja, hogy ki az, aki ezeket az értékes és titkos iratokat megőrizhette.

A tulajdonos eddig csak közvetítő útján tárgyalt a múzeum főigazgatójával. Amint A Reggel tudósítója értesül, Hóman Bálint főigazgató véleménye szerint ezek a kéziratok

eddig teljesen ismeretlen, új megvilágításba fogják helyezni Petőfi Sándort és fiát, Zoltánt.

Ezért a Nemzeti Múzeum mindent elkövetett,

dellot. A többi?... Nincs értelme. Tudják, hogy küzdöttem, tudják, hogy nem akartak tudomásul venni, tudják, hogy a sors megosztott az egyetlen igazi örömtől, ami embert érhet: hogy fiatalon érjek el sikereket. Így öregembernek, már feleannyit sem ér az egész. Az életem nem volt szép, de küzdöttem, hogy szebbé tegyem! Ne írjon mást rólam, mint amibe France foglalta össze, ami az életéről egyáltalán összefoglalható: születtem, szenvedtem, meg fogok halni és... és... talán dolgoztam is valamit.

Csöngötnék. Indulunk a nézőtérre. Még megkérdem, mit tud a magyarokról?

— Csaknem... semmit. Olvastam Heltai új könyvét. Így kell bülesen szórakoztatni... — veti közbe. — Babits néhány versét olvastam. Tetszett. Petőfit nem szeretem, de ez nem az ő hibája; ő nem a mai kor költője. Jókaitól nem olvastam semmit és

diákkoromban láttam Kossuth Lajost Torinóban, gyönyörű volt, egy öreg fehér király.

— fejezi be mosolyogva a fölsorolást.

Már a nézőtérre vagyunk, amikor kérdelem, adjon-e a Vigaszínház bemutatására. Nem tudja bizonyosan, bár a „Sei persanaggim cerca d'autore”, amelyet legközelebb fog bemutatni a Vigaszínház, a kedvence darabja, legértékesebb alkotásának tartja. Harmadikat csöngötnék. Gyorsan bucsuzik és mint a társadalmi formalitásoknál egyáltalán, ismét felszeg les. Fejét elfordítva fog kezét, majd köszönés nélkül siet el, amit jóváteendő, helyére érve, visszainteget felém aradozó barátságával. A függöny fölgördül. Pirandello meroven néz a színpadra és attól kezdve a fölvonás végéig csak a színpad foglalja le.

Herbert Zoltán

Meinl-kávé

PITROFF MIKLÓS
okl. gépészmérnök, autóspezialista
SOFFÓRISKOLÁJA
az ő kizárólagos oktatásával és személyes vezetésével.
Főosztályi iroda: Erzsébet-körút 28. szám, I. em. 16.
Telefon: József 116-79. — Kiképzés saját luxusautókon.
Olesó sporttanfolyam. Tandíj részletekben is fizethető. Magánképzés is

A KIS

UNDERWOOD

irodai, utazási és magánhasználatra

10 \$ havirészlet!
3 1/2 kg

UNDERWOOD STANDARD
gyári új és újjáépített írógépek díjtalan bemutatása országsszerte

MERCEDES
számológépek

GOERZ összendő-gépek
Vezérképvisellete:

GEREBENBÉLA Budapest VI, Andrassy-ut 1
Telefon: 38-31

BRILLIÁNSOKAT gyöngyöket, réz-
göngyöket bárkinél
Székely Emil Király 51 drágábbban vesz.
Tel.: J. 103-35
(Teréz-templ. szemb.)

PÖSTYÉN

CSÚZ-KÖSZVÉNY-ISCHIAS
Ideális gyógyhely

Teljes üzemben. Kötő tavaszi kurák.
A penzli (lakás, étkezés) napi áral:

THERMIA PALACE (pazar berendezés) Kcs. 75-től
ROYAL NAGYSZÁLLO Kcs. 60-tól
FÜRDŐSZÁLLO Kcs. 45-től

Utijegynél 33% kedvezmény. Fővilágosítás, vízumszerzés:
EISNER-DRÓGERIA, Andrassy-ut 37. Telefon: 85-24

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt Mondja, kedves Intim Pista,

látta a hét összes premiérjeit?

— Kedd óta egyebet sem csinállok, mint egyik színházból a másikba szaladok. Még szerencse, hogy egy párat a jövő hétre halasztottak, különben meg sem tudtam volna nézni valamennyit...

— Képzelted, hogy csupa fül és fal vagyok.

— ... Fal?

— Igen. Én tőlem levághat akárkit, néma vagyok, mint a fal: tőlem meg nem tudják...

— Nem fádom én semmitől télen sem, nem-hogy tavasszal.

— Tehát?

— Tehát szép sorrendben, mégpedig időrendi sorrendben. A hét első premiérje a Pierre-Wolff-darab volt a Renaissance-ban. „Őszi szerelem”. Erdemkereszt — újból Simonyi Mária-nak. Előbbi szerepére gondolva, rá sem lehet ismerni új szerepében, annyira mestere már a színpadi váltásjegülés nagy művészetének is. Elefántesontszíni fehérsége, remekül iskolázott hangja, „löcskei-fehér asszony” figurája furcsa, izgató, érdekes. Somlay meleg, mint a júniusi nap, csupa szív, ilyennek kellett volna lenni partnerének, Ilsvay Rózsinak is. Sajnos, akármilyen nagyon, akármilyen erősen hallgattuk, a szíve dobogását — nem hallottuk. A legjobb oroszokra emlékeztet Maklár és tökéletes párisi Harsányi Rezső, Papp Joly is friss volt első nagy szerepében.

— Szóval, siker?

— Igen. Most gyérünk át a Belvárosiba. Yves Mirande: „Simone est comme ça”, magyarul: „En már ilyen vagyok”. Vonatkozik pedig a cím a szóbanforgó Simone nevű kis párisi hölgyre, aki csak akkor tud egy férfit szeretni, ha — pénz az neki.

— Egyre gyakrabban visszatérő témája francia slágereinknek!...

— Hja, édesem, ez a téma, úgy látszik, Párisban is aktuális. Pesten nem tulságosan. Szóval: szerelem, természetesen nyitott ágy a színpadon, Titkos egyetlen szál hálóingben, párisi külvárosi a pesti Belvárosiban, amely lassan malacollá változik. Egyáltalán ezen a héten nagyon divatos a hálóing a színpadon...

— Hogy-hogy?

— Hát a Blahában például, az új Stolz-operettben Somogyi Nusi jön ki a színpadra egy kikeményített, fehér vászon — szobalány hálóingben, úgy, ahogy fölzararták almból, egy tűzoltósípkával a fején — ezzel jelzi, hogy tudniillik a tűzoltó... — az egész színház viháncol a nevetéstől. Egy percig van Nusi a színpadon, de tíz percig róla beszél a nézőtér. Node, tartsunk csak sorrendet. A Belvárosiról még van mondanivalóm. Ezuttal Tarnayé az elismerés: finom és kulturált színész. Aranyos Gombaszögi Ella (aki ebben a szerepében debütált ezen a színpadon), azaz az, úgy látszik, örök szobalányságra ítelt fekete Faludi Sári volt egész kedves.

— Na és a Blaha?

— Nusi kívül Vaaly Ilona. Ez volt az első nagy primadonnaszerepe. Az operett librettójánál szánalmasabb bárgyúságot még alig hallottunk színpadon, meg nem érdemelte sem a fáradságot, sem a ragyogó díszleteket, sem a kellemes, fülbemászó muzsikát, de Nádort sem, akinek elegáns férfias alakítása külön öröme az estnek.

— Na és a Vigben?

— Az egyik el volt ragadtatva tőle, a másik szidta, mint a bokrot. Még a sajtóban is.

— Node a maga véleménye?

— Az én véleményem, hogy a második fölvonás a legszebb szerelmi vallomás, amit író a színpadon elmondhat. Szerelmi vallomás egy nőhöz, a színpadhoz, a mesterséghez, szerelmi vallomás magához a szerelemhez, tele titokzatos tüzzel, mérges, párás forrósággal és — mint ahogy minden szerelmi vallomás hazudik — hazugsággal is. Zilahy Lajosban van erő, sváda, hevület, ihlat, még szuggesztív is és nagy szerencséje is van, ami, Napoleon szerint,

a siker igazi titka. Csak igaza nincs ebben a darabjában, amikor ma már nem is olyan divatos jelszavak öntudatlan hatásai alatt a tudományt egyéb égi és földi passziók alá értékeli. A költészet is szent, de a tudomány is az. És nem reprezentálhatja a tudományt a Zilahy férfias szenvedéllyel tuftított darabjának a hőse, ha nincs hite a tudományban. Giordano Brunótól a mi báró Eötvös Lorándunkig életükkel és halálukkal hányan állítottak helyt tudományos meggyőződésükért, makulátlan tisztaságban, akár az angyalok? Akinek olyan tavaszi rétszagu prózája van, mint kedves ifjú költőnknek, legkeményebb kritikát kell állnia szempontjainak és céljainak is. Varsányi és — Lukács Pál! Az emberek a szívükhöz kaptak, amikor Varsányi, mintha saját magának a leánya lett volna, kijött a színpadra. Ámulva és clandalodva nézzük ezt a csodát és szívdobogva szeretjük haláláig. Természeti tüne-mény ez az asszony, csupa jószág, csupa május, a szavai úgy öntözik a szíveket, mint az édes langyos tavaszi eső a szomjas földeket. Lukács arrivált. Pont. Nincs tovább.

— Na és Bibó a Nemzetiben? Mondja, kérem, ez a Bibó, ugyanaz a...

— Nem, édesem. Ő maga szokta mondani magáról, hogy ő a gyáva Bibó-családból származik. Amazokkal még csak nem is rokon. A darabja pedig üdülés; zavartalan öröm; a Gárdonyi-premierek izét éreztem, amikor ennek az ösztönös, darabos, vergődő, nagy talentumnak a dialógusain ámultam. Ez aztán legény a talpán! „A bor” óta ilyen szívbemarkotóan magyart írást nem tanultak a Nemzeti művészei. A nyugodt, egykedvű szerző helyett Tóth Laci, a „Nemzeti Újság” szerkesztője, izgult, két munkatársának, Zilahynak és Bibónak volt premiérje egy estén.

— Na és mi volt Kiss Ferivel?

— Hát képzelted. Négy teljes percig zugott a taps, amikor kijött. — Tudja, milyen rettenetes idő ez — színpadon? Szégyen ide, szégyen oda, tudja mit, nem is szégyen: Feri elszirta magát. Szépen, szabályosan, úgy, ahogy illik. Ettől, persze, egészen megvadultak és ettől kezdve, ahogy kitátotta a száját, folyton beletapsoltak.

— Egyszóval...

— Egyszóval Kiss Feri nem bánta meg, hogy visszafizette az Uniónak az 560 milliót.

— Na és a többiek?

— Az előadást tulciempónak találtam. He-lyenként Somogyi Bogyó is mintha tulhangos lett volna egy kicsit. Egy olyan kis paraszt entente terrible-t játszik színpadi értelemben véve olyan nevetlenül, hogy azt a legelőkelőbb házakban is megróná a mademoiselle. A többiek jók, csak ahányan voltak, annyiféle tájszólásban beszéltek. Magyarul: tisztán, szépen, értelmesen, ezuttal Gömör Vilma beszélt.

— Na és mi készül?

— A Nemzetiben nem tudom. A Vigben Galsworthynak, aki a legelső író Angliában, egy rendkívül érdekes darabja, az „Ablakok”. A darab belső témája az, hogy ki kell nyitni az ablakokat mindig és mindenben: jószágban, okosságban, emberszeretletben, tisztességben. Rendkívül furcsa, érdekes, vicces, izgalmas darab. A Belvárosiban Bíró Lajos „A szegény kis Mariska élete és halála” című hatfölvonásos — ahogy a szerző nevezi — moralitás következik. A Magyarban tudvalevően harmadszor halasztják el a Pásztor-darab bemutatóját a „Csibi” miatt, amely minden szépítés nélkül láblával megy, ami pedig a Király-Színházat illeti, hát ma este van a „Császárné apródja”-nak házi főpróbája. A „Halló Ameriká”-t Szép Ernő üditette föl három példátlanul mulatsá-gos tréfával. Aki olvasta, hempergett a kacagástól...

— Na és a...

— ...Pletyka, ugyebár. Van, bár egy kissé antedatált.

— Mindenesetre halljuk.

— Inkább vicc, mint pletyka. Az „En már ilyen vagyok” utolsó próbáin kissé lanyhán ment a nagy ágyjelent, illetve az egész második fölvonás, amelyet a darab két főszereplője, Titkos kisasszony és Kertész ur tulnyomó részben az ágyban töltenek el. Mire Tarnay, a rendező odaszólt nekik viccből — de komolyan! —

hogy miután most már nincs sok idő, próbálják el otthon a jelenetet. Titkos hallgatott egy pillanatra, aztán megszólalt: „Jó”, mondta, „majd följössz Dezske, majd a Háhnél (Háhnél Aranka, Titkosnak elválaszthatatlan barátja, titkárné, főudvarmesternője) fog sugni.” Kertész is hallgatott egy pillanatra, aztán lassan így szólt: „En már ilyenkor sugó nélkül szeretek...”

* „A császárné apródja” premiérje kedden lesz a Király-színházban, amely ragyogó szereposztásban és kap-rázatos kiállításban hozza ki Buttykay Akos új operettjét. A női főszerepet Kosáry Emmy játssza, aki ma európa-szerre elismerően a legkülönb. operettprimadonna. Honthy Hanna bübajosan finom művésze pompás föladatahoz jutott „A császárné apródja”-ban. Király Ernő legszebb művészi kvalitásait ragyogtatja a férfifőszerepben, Rátkai Márton pedig újra gazdagítani fogja azokat a sikereit, amelyek őt joggal avatták a magyar komikai művészet mesterévé. Latabár Árpád csupa mulatságos jókedv. Szirmai Imre nemes elegancia. Zilahy Gyulát, Rétheyt, Fülöpöt említjük még dícsősen a pompás együttesből.

* Holló Klára, Baló Elemér április 4-én, este 9 órakor tartja II. sanszon- és szavaloestjét a Zeneművészeti Főiskolában.

* „En már ilyen vagyok”, a Belvárosi Színház nagy vig-játéki sikere ezen a héten hat estén szerepel a műsorban és pedig vasárnap, hétfő, kedd, szerda, péntek és jövő va-sárnap este. A piratlanul mulatságos, franciásan finom darabban, amely Titkos Ilona egyik főszerepében, Rátkai Ella, Kertész Dezső, Tarnay Ernő, Gárdonyi Lajos remek együttesével lép föl.

* A Burgszínház tagjai a Vigszínházban hétfőn Brociner „Vor dem Sündenfall” című vigjátékában lépnek föl. Az érdekes és rendkívül mulatságos újdonság főszereplői közt van Lotte Medesky, Maria Mayan, Gisella Wilke, Blanka Glossy, Josef Dauegger, Philipp Zeska, Fred Hennings, Wilhelm Heim, Julius Streibinger. Pénteken a burgszí-nezek előadásában Shaw Bernát egyik legvidámabb műve, „Der Liebhaber” („The Philander”), kerül bemutatásra, szintén ragyogó szereposztásban, amelynek oszlopai August Pünkösdy, Hilde Wall, Alma Seidler, Raoul Aslan, Max Devrient, Hans Siebert, Paul Pranger és Eduard Martin. Mindkét előadás jegyeit már árusítják.

VI, Révay-u. 18 KIS KOMÉDIA Telefon: 14-22
A legjobb műsor! JELLINEK és KETTESBEN A 2-BEN
Kezdeté 9 órakor

* „A feleségem babája” a Blaha Lujza-Színház sikere. Közönség és sajtó ószintán leltszese peccácelte meg „A feleségem babája” sikerét. Robert Stolz operettje a Blaha Lujza-Színház szezonműve. Vaaly Ilona, Somogyi Nusi, Nádor Jenő, Vendrey Ferenc, Boross Géza ragyogó kvintettje minden kritikán fölül áll.

* A „Fraskita” előadásai iránt oly kivételesen nagy-arányú az érdeklődés, hogy a Városi Színházban a hét minden napján a világhírű Lehár-operett kerül színpa-ra, mindenkor a premier nagyszerű együttesével.

* A Vigszínház heti műsorát természetesen a legfrissebb újdonság, Zilahy Lajos nagyszerű színműve, a „Csilla-gok” dominálja. Kedden, csütörtökön, szombaton és vasár-nap adják a „Csillagok”-at. A szerdai est jut az „Ezüst-lakodalm”-nak. Hétfőn a bécsi Burgtheater tagjai Brociner „Vor dem Sündenfall” című vigjátékát mutatják be, pénteken pedig Shaw Bernát pompás komédiáján, „Der Liebhaber” kerül színpa-ra burgszínek előadásában. Vasárnap délután „A főpenztáros ur”-at és a „Csend-élet”-et adják mérsékelt helyarákkal.

* Ma, hétfőn este „Fraskita”, Lehár világhírű operettje a Városi Színházban.

A szezon legnagyobb művészi élménye:

ŐSZI SZERELEM

Pierre Wolff és Henri Duvernois
4 fölvonásos színműve

Renaissance Színházban

3

Somlay Arthur
Simonyi Mária
Ilsvay Rózsi
Harsányi Rezső
Maklár Zoltán
Baló Elemér

Az is fontos, hogy hol vásárolunk paplant,

mert jó árut olcsón csak SANDOR „Ideál” paplangyárban lehet vásárolni. Már gyö-nőrért mintás „Ideál” paplan 360.000 koro-náért kapható. Cégünk ötven éve áll fenn

APOLLÓ

Szóke Szakál felléptével
„Leánygimnázium”

Szóke szonziációs bohózata

A „Szép Heléna“ franciául — Budapesten

(A Reggel tudósítójától.) Péchy Erzsínél, a Fővárosi Operettszínház primadonnájánál tegnap este megjelent *Comte De Robien*, a budapesti francia követség ügyvivője és főnökének, a budapesti francia nagykövetség vezetőjének, De Carbonel, rendkívüli követ és meghatalmazott miniszternek nevében azt a kérést intézte hozzá, hogy vállalja el a „Szép Heléna“ című operettnek címszerepét egy, a francia követség és a budapesti diplomáciai kolónia tagjai által április végén vagy május elején rendezendő éjjeli előadás keretében. Péchy Erzsínél örömmel vállalta a szerepet, amelyet természetesen franciául fog énekelni és játszani és így azoknak, akik a francia követség színházi estélyére hivatalosuk lesznek, ritka művelzetben lesz részük. A darabot Bányfi Miklós gróf rendezi, aki Calchas szerepét is vállalta az előadáson. Menelaus szerepét Robien gróf, Orestes-ét Robien grófné fogja játszani, míg Páris-t a francia követség egy fiatal attaséja, aki szépen énekel.

* **Reprezentatív magyar színtársulat Párisban.** A párisi „Exposition Internationale des Arts décoratifs“ területén épült egy háromszempadú hatalmas színház is, amelyben a kiállítás tartama alatt ugyiszólván a világ összes nemzetei vendégszereplőinek reprezentatív színtársulataival. Így elsősorban oroszok, spanyolok, olaszok, kínaiak, japánok, sőt szíamiaiak is, csak magyarok nem. Dr. Faludi Jenő, az Unió vezérigazgatója, aki pénteken este tért vissza Párisból, értesüléseink szerint elvben megállapított a kiállítás vezetőségével egy magyar reprezentatív színtársulat vendégszereplésében is. Ez a társulat a tervek szerint augusztusban járna Párisban, mégpedig Bartók „Fából faragott király“-ját a „János vitéz“-t, az „Antónia“-t, a „Csibé“-t s egy, az Unió egyik drámai színpadán legközelebb színre kerülő magyar drámát.

* A „Csibé“ és a közönség. Próza darab az idei szezonban, még nem fogta meg úgy a közönséget, mint a Magyar Színház páratlanul mulatságos és kedvesen bűbajos vígjátéka, a „Csibé“, amelynek eddig egyetlen előadásán egy hely sem maradt üres. A rendkívüli sikerre való tekintettel további intézkedések minden este a „Csibé“ szerepét a Magyar Színház műsorán Bajor Gizi, Csontos Gyula, Mészáros Giza, Z. Molnár, Latabár sikerkoszorúta együttesével.

* A „Krizantém“ délutáni reprize Alpár Gittával a Városi Színházban. A „Fraskitá“ kivételes sikere miatt Kulinyi-Nádor pompás operettje, a „Krizantém“, szerdán, Boldogasszony napján délutáni előadásban kerül fölújításra. A fő női szerepet ezúttal is Alpár Gitta, az Operaház népszerű koloratúrprimadonnája énekel, míg a többi főszerepet is a nagysikerű operett kreatóri: Galetta, Sziklai, D'Arrigo, Molnár Vera és Szirmai Vilmos játsszák.

* A „Marica grófnő“ 150-ik előadása vasárnap este lesz a Király-Színházban, ahol Kálmán Imre ragyogó muzsikájú operettje szombaton este és vasárnap délután is színre kerül a nagyszerű Lábass Juci, Pálmay Ilka, Siro Anna, Rátkai Márton, Galetta, Szirmai, Raskó, Ibsz remek együttesében.

* Ma és minden este Lehár világhírű „Fraskitá“-ja kerül színre a Városi Színházban.

A hatvani főszolgabíró ötödmagával félnapig eszméletlenül feküdt az aszód- hatvani országon, ahol autószerencsétlenség érte

Szolnok, március 22.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Az aszód-hatvani országon csaknem végzetes autókatasztrófa érte Kékessy Dezső dr. hatvani főszolgabírót, két barátját s a velők levő sofőrt és a megyei tiszti hajdút. Az autó utszéli fához vágódott, fölborult és

a főszolgabíró autójának mind az öt utasa megsebesült.

A szerencsétlenséget tetőzte az a körülmény, hogy a különben forgalmas országon

a kora reggeli óráktól délután 4 óráig minden segítség nélkül feküdtek vérző tagokkal és eszméletlenül

az autó utasai az országot árkában. Délután 4 óra körül állt meg a sebesülteknél Borhy István dr. földbírtokos autója. Borhy azonnal segítséget nyújtott, Kékessy főszolgabírót beosztotta a hatvani kórházba és intézkedett, hogy a többi sebesültért is autó menjen a helyszínre. Vasárnap kihaltatták Kékessy Dezső dr. főszolgabírót s a sebesülteket s így megállapították, hogy Borhy István dr. autója volt az első, amely tudomásuk szerint arra haladt. Ellenben a közelben szántott egy földmivesember, akinek ott volt a kocsija, lova, de

a főszolgabíró, ahányszor eszméletre tért, hiába szólította föl a szántogató gazdát, az nem volt hajlandó munkáját abbahagyni.

A lelketlen ember közömbösen nézte a sebesülteket s csak a távolból kiáltott vissza a segítségkiáltásra, hogy ő nem ér rá, neki dolga van. Kékessy főszolgabíró és társai sebesülésük miatt arra sem voltak képesek, hogy a földmives szekeréig vándoroljanak s maguk hajtsák el annak lovait. Amikor Borhy István dr. autója a szerencsétlenség helyszínén megállt, ez a parasztember már nem volt a közelben;

befejezte a szántást és szekerével elindult haza, a sebesülteket pedig sorsára hagyta.

A csendőrség megindította a nyomozást, hogy megállapítsák, ki volt ez a lelketlen ember, aki a legelősebb emberi kötelességet is megtagadta. Eddig csak azt tudták megállapítani, hogy az illető

egy hévvi gazdaember volt.

de nevét még nem sikerült megtudni. Kékessy főszolgabíró és a katasztrófa többi sebesültje már túl van a veszélyen. A főszolgabírót a kórházból lakására szállították és most ott ápolják.

Nagyatádi régi hivei föltámasztják a kisgazdapártot

(A Reggel tudósítójától.) Nagyatádi Szabó István régi barátai és követői vasárnap délelőtt értekezletre gyűltek össze elhunyt vezetőjük Dohány-utcai lakásán. Az értekezletet Karácsonyi Gyula nyitotta meg.

— A kisgazdapárt — ugymond — földadta programját, a kisgazdázászlót, mint Krisztus palástját árusítják.

Herczeg Sándor, aki Nagyatádival együtt első elnöke és képviselője volt a régi kisgazdapártnak, ezeket mondotta:

— A vidéken elkeveredett a hangulat a nagy adók és a hatósági üldözések miatt.

Betetőzte az elkeveredettséget az, hogy a kisgazda-képviselők földadták a titkosságot.

Meskó Zoltán a régi kisgazdapárt megalakulására vetett visszapillantást, majd így folytatta:

— Megállapíthatjuk, hogy az egységspárti kisgazdaképviselők állandóan megalkuszak a kormánnyal. En már meguntam a folytonos leszerelést, kiléptem az egységes pártból, hogy függetlenül küzdhesek a falu népének érdekében.

Szalánczy József, Bodor György és Csemez István volt képviselők és mások felszólalása után az értekezlet kimondotta, hogy

követelik a demokratikus haladást és a titkos választójogot,

tiltakoznak a közigazgatási hatóságok tulajdonai ellen. Kialtványt fognak intézni a kisgazdatársadalomhoz, országos pártgyűlést hívnak össze, amelyen megválasztják a pártvezetőséget. Drózdly Győző is bejelentette csatlakozását. Addig is az ügyek vitelével Meskó Zoltánt és Herczeg Sándort bízták meg.

Minden vásárló

INGYEN KAP

színházbélyeget

a következő cégeknél:

Magyar Dívatecsarnok
VII. Rákóczi-ut 74

Fehér M. Miksa
angol uriszabó IV. Károly-körut 16

Csángó Dezső
bőröndös VII. Rákóczi-ut 86

Haskó, cégt. Haskó és Szegő
divatárú IV. Deák-tér 4

Baumgartner Soma
Közp. Drogéria VIII. Rákóczi-ut 55

Kirchknopf és Ádám
uri- és női divat Ferenciek-tere 7

Bayard Drogéria
IV. Váci-utca 52

Kollmann Testvérek
cipőáruháza VIII. Rákóczi-ut 53

Galambos selyem- és szövet-
boltja IV. Ferenciek-tere 4

Grosz Testvérek
szövetáruház VII. István-ut 41-43

Vizy Domonkos csemege-
üzlet V. Vilmos császár-ut 60

Szántó
háztartás-vegyipari cikkek, illat-
szerek VII. István-ut 20

Grossmann Mór
divatárú VI. Király-utca 21

Dabyné
női kalapszalón VII. István-ut 10

Sós Bernát uri divatüzlet
VII. Erzsébet-körut 54

Halmi Erzsébet
női divatszalon IV. Molnár-u. 17

Schwartz László és Fia
kötött-, szövetárú VII. István-ut 29

Reinhardt
cipők VII. István-ut 26

Marino-Posztókeresk. rt
VII. Rákóczi-ut 40

Serényi Zsigmond
cipőüzlet VII. Erzsébet-körut 44

Litzmann Irma
gyermekruha VI. Király-utca 18

Blau Andor
húscsarnok VIII. Teleki-tér 4

Weisz Samu harisnya, keztűi
VI. Király-utca 2

Korkes és Fia
bőröndös VII. Károly-körut 5

Fővárosi bőröndház
VII. Erzsébet-körut 27, volt
Gambrinus

Nemzeti Nagy Aruház
VII. Király-utca 7

Spernát Géza uri divatáruház
VII. Király-utca 17

Reisz Dávid húscsarnok
Hunyadi-tér, Vásárcsarnok

Oktagon-gyógyszertár
VI. Teréz-körut 12

Katz Albert
cipőüzlet IX. Lónyay-utca 42/a

Balassy Gyula
csemegeüzlet IX. Ráday-utca 65

Kundstädter Marcell
papírüzem VII. Thököly-ut 53

Erzsébet divatáruház
VIII. Baross-utca 46

Winkelhofer Utóda
cipőüzlet VI. Király-utca 44

Schnitzler Artur
uri-, nődivat VIII. Teleki-tér 7

Steinitz Gébor
papírkereskedő V. Lipót-körut 20

Frey Izidor
kalapüzlet VI. Király-u. 31

Bakos József festékkeresk.
X. Belső Jászberényi-ut 9

Hirschler Izidor
mészáros VI. Szondy-u. 45

Oktagon Játék- és pipázlet
VI. Andrassy-ut 51

Nasser Testvérek
ékszeresek Újpest, Arpad-u. 34

Millier Mihályné fűszerkeres-
kedés Pestszentlőrinc, 01161-ut 37

Berényi Géza csemegeüzlet
Pestszentl., 01161-ut és Baross-u. s.

Hinterleitner Károlyné
csemegeüzlet Pestszentlőrinc,
Állami lakótelep 108/5

Liko Béla Pestszentlőrinc,
Állami lakótelep 131/1

Amerikai Nagyáruház cégt. Vámos
Géza Kispeszt, 01161-ut 131

Molnár Pál
cipőüzlet Kispeszt, 01161-ut 103

Mateoczy-Fleischer bőrön-
dös, játékarú Kispeszt, 01161-ut 129

özv. Gyurik Jenőné
csemegeüzlet Pesterzsébet, Gyáli-
ut és Rákóczi-ut sarok

Schwarz Lajos csemege-
üzlet Porterzsébet, Piac-tér 15

Hartenstein Mór órák, ék-
szeres Kispeszt, 01161-ut 123

Schröder Agoston uri-, női-
divat Pesterzsébet, Kossuth-u. 34

Herczeg és Grosz
uri-, nődivat Kispeszt, 01161-ut 97

„Rekord“ cipőáruház
Pesterzsébet, Kossuth-utca 42

Brichta Károly
cipőüzlet Újpest, István-utca 11

Minden Óceán-konzerv után színházbélyeg jár

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára Részvénytársaság
Telefon: József 69-40 VII. Rákóczi-ut 76, I. emelet Telefon: József 135-32

Tekintse meg
turista felszerelésre
olcsó kirakatainkat
KERTÉSZ II, Andrassy-ut 36

Mielőtt
butorszövetet,
matracgrádlit,
paplanszaténokat
vásárol, saját érdekében tekintse meg
BACK' és GERŐ cég
dusan felszerelt raktárát
Belváros, IV. kerület, Hajó-utca 12-14. sz.

Meghülésnél
esodálatos hatása van a valódi
DIANA
sósorszesz
használatának, mint fájdalomcsillapító, erősítő
szernek. Alkalmos fájó testrészek bedörzsölésére,
toroköblítésre vagy cukorra csöppentve, belső
használatra egyaránt.
Kis üveg. ára 16.500 kor.
Középüveg ára 48.000 kor.
Nagy üveg ára 98.000 kor.
Kapható mindenütt.

MOZI

Film-Rádió

A MEGGYILKOLT LEIRER AMÁLIÁT mozi- és rádiószínházunk nevezte ki az oroszországi mozi tulajdonosa, aki, ugy-
látszik, Amerikában tanulta a reklámot. Erről tanuskodik az oroszországi „Aiföldi Újság”-ban megjelent alábbi köz-
lemény:

A meggyilkolt Leirer Amália a moziban. Ma, vasár-
nap 4, 6 és 9 órák a főbb műsorral együtt a „Hol-
landi sző” című film is, amelyben a Hollandiába menő
magyar gyermekek örömeit és boldog kis kalandjait
szemlélteti. A főszerepet a meggyilkolt Leirer Amália
játssza hollandi címetben. A mozifülvételhez a gazdag
hollandus, Kerstens Teodor protészálta be védencét, a
szép Amáliát.

Természetesen a filmen egyáltalán nem szerepel a
„szép Amália”, mert női szerep — kivéve néhány sta-
lisztant — nincs is a darabban. A főszerepet tényleg
Kürthi József játssza, de az ügyes mozi, úgy látszik, na-
gyobb vonzóerőt tulajdonít Leirer Amáliának, mint a
Vigszínház művésznének.

VILÁGVÁROSOK ÉJSZAKAI ÉLETÉT filmesíti most a
német Thero-filmgyár. Már el is készült a „London éjjele”
című film, amely az utcák esti forgalmát, a transzparen-
sek és világítóreklámok fényjátékát, az összes mulatók
látás és mámoros életét mutatja be. Most Berlin éjjele
életré kerül sor. A Thero-film Budapesttel kissé elkésett.
Itt már az éjjeli élet, egyhán szőve, nem világdróziás...

MOLNAR FERENC „Testőr”-jét megfilmesítette egy
osztrák gyár. Az amerikai hivatalos moziaklap szerint
az osztrák jogtalanul készítette a filmet, mert ennek kizáró-
lagos joga Amerikában, ahol március 31-én lesz a „Testőr”
filmbemutatója. E hó elején mutatták be Molnár
„Hattyú”-jának filmjét a newyorki Strand-színházban.
Alexandra hercegnőt Frances Howard, Albert hercegnét
Adolphe Menjou, dr. Walter pedig Ricardo Cortez játssza.
A filmet az orosz Dimitri Buchowetzkij rendezte.

RUDOLPH VALENTINO most kezdte el új filmjét, „The
Hooded Falcon”-t és Alan Hale rendező, aki a Foxtól
szerződött a Ritz-Carleton-gyárhoz, hogy ezt a filmet ren-
dezze. Valentino is most járják először ennél a gyárnál.

JACKIE COOGAN befejezte új filmjét: a „The Rog
Man”-t (A rongyos ember). Ebben a filmben újra a
„Kölyök” rongyos kis Jackiejét látjuk viszont. A „Rog
Man” szőszője is hasonló a Kúchez: szegény emberek vi-
lágában játszódik. Jackienek ezzel a filmmel lejárt a
Metro-Goldwyn-gyárral kötött szerződése, de a gondos
Coogan-papa már megkezdte a tárgyalásokat az új szer-
ződés megkötésére.

ASTA NIELSEN újra a filmfőlevegőpél elé áll. Új film-
jének a címe: „Allé” és scenáriumát Olga Wohlbrück
egyik regényéből készítette. A filmet Friedrich Zelnik fogja
rendezni.

Szózat az emberiséghez
A XX. század életének drámája
a Tizparancsolat

Amerika nemcsak a korlátlan lehetőségek,
de a korlátlan arányok és monumentálisok
hazája is. Felhőkarcolóik, gyárai és általában
az amerikai élet minden megnyilvánulása ma-
gán hordja a sződület arányokat, a monu-
mentalitás hitelesítő bélyegét. Ezért és ezzel
uralja Amerika a világgazdaságot, ezért vezet
kereskedelemben és iparban egyaránt.

Es elsősorban vezet a filmiparban, amelyet szinte a cso-
dák sorába emelt óriási technikai felkészültségével és
szemlélettel vissza nem riadó, akadályt nem ismerő munka-
képességével. Az amerikai filmek szinte kivétel nélkül
szőzati jelentenek és — monumentálisak. De

amitő a film megszületett, nem készült még sehoh
világon olyan film, amely a tizennégyszáz éves
órlási Paramouth-atrakcióval, a „Tizparancsolat”
című világfilmmel fölvehető a versenyt.

A csodálatramóltó és utóéletetlen filmalkotás egyé-
ként két részből áll: bibliai részből és modern részből.
Írója műfaját így határozza meg: Szőzat az emberiséghez.
Es nem is más. Hatalmas, bámulatbaesítő szózat, amely-
nek szővát nem lehet nem hallgatni, nem lehet elhall-
gatni, nem lehet nem hallani. A „Tizparancsolat” a hu-
szadik század immorális életének drámája. Súlyos össze-
ütközés a botnak használt kereszt, az ebből eredő immo-
ralitás és az isteni törvények igazságos és szűjtő ereje
között. Vétőt emel az Istenről rettegő és rettegőtő bigo-
tizmus ellen — Isten szeretetéért és vétőt az ateista
önzésből eredő bűnök ellen az isteni törvények érvénye-
sítéséért.

A hatalmas filmalkotás első bemutatója ked-
den zajlott le meghívott közönség előtt. Meg-
jelent a bemutatón az egyházi és világi élet
minden előkelősége, élén József főherceggel. A
meghívott, díszes közönség lélekzetfojtva
figyelte a nagy dráma szenzációs érdekességű
eseményeit.

A film, amely e héten kerül bemutatásra a
Royal-Apollóban, a Radius Filmipari Rt. tulaj-
dona és bizonyos, hogy ez az a film, amely he-
téken át fogja uralni a jőnevű elsőhetes mozgó-
színház műsorát.

Egy fiatal hölgy, aki mindent megmond
Laurette Taylor, a „drága” amerikai
művésznő új filmje

Laurette Taylor nagyon híres amerikai színésznő, aki
csak kivételes esetekben, fejedelmi honoráriumért haj-
landó filmen szerepelni. Legújabb filmje, a „Szőkinő
kisasszony” című pompás vígjáték egész Amerika és
Európa minden nagyobb világvárosának közönségét frap-
pírozta és magával ragadta. Es méltóan. A film utóélet-
telően ódes humorra, a szereplő művészek tökéletes já-
tók és groteszk és aranyos derűvel esillőgő meséje egy-
részt arra teremt, hogy világsikert arasson.

Eppogy, mint az „Elégletel” című amerikai dráma,
amely sürített drámai levegőjével és szereplőinek stílusos
játékával mintegy iskolapéldája a jó, izgalmas, irodalmi
értéket is reprezentáló filmalkotásnak. Mindkét film az
Orion-filmgyár tulajdona és a pénteki bemutatón egy
műsor keretében kerül szőre a Corvin-Színházban, amely
önmagával vetekedik abban, hogy egymás után követ-
kező új műsoraival fölülhadják az előbbent.

Valentino újra győzött!

Új filmjének sikere újból versenyfőrsai elé
emelte Rudolph Valentínót

A férfi és nő egymáshoz való viszonyának
örökre megoldatlan és hatalmas problémája
viharzik föl, ideget és szívet egyaránt meg-
remegtető izgalmas, de mindemellett irodalmi
mese keretében a „Nevezd meg a bűnőt”
című amerikai filmalkotásban. Megdöbbentő
őszinteséggel és realitással rajzolja a nagy-

hatású filmdráma a maga alakjait és ugyan-
gy mutatja meg a nemek harcának minden
háborunál kiméletlenebb fázisait.

Ezzel a sűrű, nehéz, mondhatnánk súlyos
drámával teljesen ellentétes, de nem kevésbé
izgalmas a „Jeges halál” című filmdráma,
amely a legkörülrájongottabb amerikai film-
szőtar: Rudolph Valentino legújabb nagy sze-
repe. A film klasszikusan domborítja ki Valen-
tino nemes színjátóművészetét és ideálisnak
nevezhető férfiszőpségét. A két dráma egy mű-
sor keretében perog le és még csak péntekig
kerül előadásra a Kamara Mozgófényképszin-
házban. A siker, amely a két film előadásait
kíséri, mindenképpen indokolt és egyként dí-
cséri a Star-filmgyárat és a Kamara agilis,
mindig legjobb után törekedő igazgatóságát.

A háboru utáni kor modern kalandora
és a régi Bécs romantikus élete — filmen

Bécs a világnak most lezajlott nagy válto-
zása után is megmaradt Európa legkedvesebb,
legmelegebb, legtöbb hangulatot és szépséget
adó városának. A régi Bécs, a valcerok és a
bidermájé város pedig még ennél is többet
jelent: a meglevenedet poézist, a megteszesült
művészetet és finomságot. Nos, ez a régi, fe-
ledhetetlen Bécs, a bidermájé császárváros
kél életre és indult hóditó utra a nagy világ-
ban a „Valcerkirály” című végtelenül bájos és
utóélettelően finom, mindemellett pedig le-
bilincselően érdekes filmszűmműben. Ahol eddig
szinrekerült, mindenütt forró siker kísérte ut-
ján. Remélhetőleg ugyanaz a sors fogadja
majd Budapesten is a régi szép időknek ezt a
varázslatosan bájos életrebredését.

A Sybil viszont — a legérdekesebb kalandordrámák
egyike. Főszereplője a bábajosan szép Yva Mava, míg a
rendezés munkáját a világhíru kalandorfilmrendező: Fried-
rich Zelnik végezte, önmagát fölülmúló bravúrral.

Mindkét szenzációs film a Star-filmgyár tu-
lajdona és a Kamara Mozgófényképszínházban
pénteken kerül egy műsor keretében bemuta-
tásra. A bemutató iránt természetesen nagy
érdeklődés nyilvánul meg.

A tenger ...

Film a végtelen csodálatos tengerről és film a
nagyvárosok bűnös tengeréről!

A tenger nemcsak haragszik és büntet, de
virágokat is termel és jutalmaz is. A tenger
virágai: szívek, amelyek fölötté hánykolódnak
a hatalmas oceanjárókra és amelyek mántogya
a napsugaras nagy vizek virágai tündöklőnek
a távoli nagy élet felé.

Szenzációsan érdekes meséjű filmszűmmű „A tenger vi-
rágai”, amely egyrészt a titokzatos tengerek életét adja,
másrészt ezeknek az elemi erőkre bízott életnek esődes
tragédiáját rajzolja meg végtelenül finoman és szívet
dobogtató érdekességgel.

Péntektől a Capitolban
A BIBLIA

Képek a világ teremtésétől Sal-
mon királyig 18 fölvonásban. A vi-
lag legnagyobb történelmi filmje!

Az „Áruló levelek” viszont egy titokzatos és
idegfeszítő érdekességű bűnügy lüktető, eleven-
ségi és lélekzetet állító meséjét, történetét hoz-
zák a közönség el, amely estéről-estére vissza-
fojtott lélekzettel lesi a nagy dráma szenzációs
fordulatait. Ennek a filmnek főszerepét Viola
Dana, a világhíres moziészter játssza. Az Orion-
filmgyár tulajdonát képező két film a Corvin-
Színház e heti műsorát díszíti és még csak
péntekig látható.

Mozgóképek-Otthon
páratlan sikerű amerikai műsor:
Nevezd meg a bűnőt
8 fölvonásban
Mae Bush, Alleen Pringle, Conrad Nagel
Korunk leányai
7 fölvonásban
Mary Bow és Forrest Stanley
Előadások kezdete 4, 6, 8 és 10 órák

LUBITSCH VILÁGFILMJE
"ROSITA"
A ROYAL-APOLLOBAN
Mai előadások: 1/6, 1/8 és 1/10 órák
Projektograph-film

A nibelungok
I—II. rész
egyszerre az
Urániában
Előadások:
5 óra I. rész
7/7 óra II. rész
1/9 óra I. rész
10/10 óra II. rész
Genius világattrakció

Brillánsokat, gyöngyöket
és régi ezüsttárgyakat Schmelzer Benő Károly-körút 28. sz. (Köz-
teljes értékben vásárol) ponti városház főkapunál

Mérték után készítünk
Tiszta gyapjú női tavaszi kabátot 850.000 K
Tiszta gyapjú férfiraglant 1.200.000 K
Tiszta gyapjú férfiföltőt 1.400.000 K
kényelmes részletfizetésre
ERZSÉBETVÁROSI TEXTIL- ÉS DIVATÁRUHÁZ RT
VII, Dohány-utca 36 (Nagydiófa-utca sarok)

VASBUTOROK
a legizlésebb ki-
vitelben kaphatók
Haidekker
Sándor Rt.
sodronyszövet, vasbu-
tor és lánegyárában
Arjogyzék
ingyen és
bérmentve
Budapest VIII, Üllői-ut 48/22
Budaörsi főút 11, Fő-utca 59/22
Kérje egyéb alkalmokról ajánlatunkat!

Tomboló siker!
CORVIN SZÍNHÁZ
A tenger virágai
Jegyek csak elővételben!
Az áruló levelek

Hálószoba topoly, teljes berendezés 2-3 millióért
Uriszoba klubgarnitúrával egy lán 125 millió K-ért
Podmaniczky-utca 14. szám

VASÁRNAPI SPORT

Bajnokcsapatunk megőrizte veretlenségét a Vasasokkal szemben is

Győzött az MTK 2:1 (0:0) arányban — Jenny volt a mérkőzés hőse. — A rajongó diákok a vállakon vitték az ültözőbe

Hungária-ut — 18.000 néző — Bíró: Schissler József

(A Reggel munkatársától.) Vasárnap déli harangszóra egyszerre megmozdult Budapest, ez a halott város. Mindenfelől özönlött a nép, ifjak és öregek, nők és férfiak egy cél felé törekedtek: a Hungária-úti sporttelepre, ahol a két legjobb magyar futballesapat:

a kék-fehér MTK és a pirosingos Vasas ütközött meg egymással.

A pálya felé haladó villamosokon csak a nagy ütközést esélyeiről folyt a szó. Különösen a diákok árultak el nagy szakértelmet, akik kemény küzdelmet jósoltak, mert hiszen ősszel is csak 1:0 arányban tudott diadalmasodni a többszörös bajnokcsapat a legszebb stílust játszó Vasasok fölött.

A nagy ütközést előtt

már izzó volt a hangulat a nézőtérben s amikor pont 4 óra-kor a kék-fehérek megjelentek a pályán, a tribünökről lelkesen kiáltották:

— Orth! Orth!

Pár perc múlva föltűntek a pirosingosok is, akiket pedig az állóhely közönsége üljentett.

— Takáts! Takáts! ez a kedvenc a Vasasok csapatában.

Az első 45 perc.

Négy óra 10 percek Schissler József bíró sipjére a csapatok szokott összehállásukban léptek a közepre. Az MTK csapatának a jobb szélen ekkor tünt föl a népszerű „Csibi”, aki sérült lábával azonban kevés zivert zavart az egész mérkőzésen.

Megszólal a sip, a labda Orth rugásától megmozdul, de rögtön a Vasasok kerítik hatalmukba a labdát és Remete már az első percben kénytelen védeni. Az MTK kemény ellentámadásba megy, amelynek során a kissé tulerélyesen játszó

Orthot az állóhely közönsége erősen pfluozta.

Nemsokára a Vasasok lendülnek előre és a 6. percben kornert érnek el. A 12. percben Takátsot a 16-oson belül elfautolják, de a bíró nem ítél tizenegyeset. A 16. percben Orth lö kapu mellé. A 20. és 25. percben újabb kor-

ner az MTK ellen. A 31. percben mintaszerű támadást vezetnek a Vasasok. Feleletképp Opatá hajsúlyára a kapu mellé lö. Két perc múlva pedig Molnár hibáz. A 40. percben Himmer magas lövését Remete bravurosan teszi ártalmatlanná. Félidő: 0:0.

A második félidő

a Vasasok támadásával kezdődött. A 4. percben Takáts irtózatoss erejű bombája Kléber hátába vágódik.

— Tempó Vasas! — hallatszik ezer és ezer ember ajkán, de már a következő pillanatban

Orth pompásan szökött Molnárt, aki 10 méterről éles lapos lövéssel megszerezte a vezetést 1:0.

Társai ölelik, csókolják. Ujrakezdés után Rottler és Orth összecsapnak. Szabadrugas. A 13. percben Szentmiklóssy lövését Remete teszi ártalmatlanná. A 16. percben Takáts gyönyörűen átdolgozza magát az MTK védelmén, de az utolsó mozdulatnál Kocsisba ütközik.

Vad, heves iramban folyik tovább a küzdelem.

A 23. percben egy Kocsis kezére lött labda miatt a bíró tizenegyeset ítél.

A tizenegyeset Takács védhetetlenül belövi. 1:1.

A kiegyenlítés után

örült hangzavar; olyan gyilkos tempóban küzdenek a játékosok, ami mindenkit meglep.

A 24. percben kornert az MTK ellen. Egy perc múlva Szentmiklóssy bűnösül ivelésű lövését Remete csak kornert tudja kinyomni. Egy perc múlva Nyul könyvében megsérül, amely után erős MTK-offenzíva következik.

A 32. percben Jenny kapufát lö, Orth pedig a háló fölé emeli a visszapatán labdát. A 33. percben Molnár lábáról szed le egy veszedelmes labdát Kutrucc; 34. perc: kornert a Vasasok ellen. Ezután

kegyetlen harc fejlődik ki a győztes góleré,

amely a Vasasok ötperces fölénys játéka után a 41. percben Jenny nagyszerű bombájából született meg, amelyet Kutrucc a kapuba ejtett.

Jennyt, a meccs hőst, a mérkőzés után a lelkes MTK-rajongók a vállakon viszik az ültözőbe. **Gerhárd Lajos.**

Győzött a BEAC az UTE fölött

Elmaradt a BTC-VAC bajnoki mérkőzés

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnapi bajnoki küzdelmek általában a várakozásnak megfelelően folytak le. Meglepést csak az egyetemisták csináltak, akik a saját pályájukon verték meg az újpestieket. A nap történéseihez tartozik még, hogy a BTC-VAC bajnoki mérkőzés sajátságos okok miatt elmaradt.

FTC-Törökvis 2:0 (1:0). (Üllői-ut. — Bíró: Boronkay Gábor.) A ferencvárosiak a beteg Blum helyett Kevitzkyt szerepeltették. Az első félidő elején az FTC volt frontban, majd a vasutasok jöttek lendületbe, végül újból a zöld-fehérek diktálták a tempót. A vezető gólt a 34. percben Héger beadásából Sándor lötte. 1:0. Ez az eredmény megmaradt a félidő végéig. A második félidő 5. percben Potya kornereből Kohut a mérkőzés második és egyben utolsó gólját fejtette. Ezután az FTC visszaesett, a vasutasok azonban balszerencsétől kísérve nem tudnak eredményre elérni, bár többször percekig a ferencvárosiak kapuja előtt táboroznak.

Őszi eredmény: 1:1.

VAC-BTC 1:0 (1:0). (Lóversenyter. — Barátságos.) Erre a bajnoki mérkőzésre Schiller Gyulát küldték ki bírónak, aki meg is jelent a régi lóversenyteri pályán, de 39 fokos láza miatt nem vezethette le a meccset. Helyette Szász Hugót, legérdeesebb bírónak egyikét jelölték ki a bíróküldő bizottság, akit a BTC kifogásolt. Emiatt a bajnoki mérkőzés elmaradt s helyette „közös meggyezésessel” barátságos mérkőzést játszott a VAC és a BTC. Góllövő: Joczke, az első félidő 5. percben. Ennek a mérkőzésnek a legközelebbi intézőbizottsági ülésen lesz folytatása.

Őszi eredmény: 1:0 a VAC javára.

III. ker. TVE-NSC 2:2 (0:1). (Hungária-ut. — Bíró: Fenyves Miklós.) Ezt a mérkőzést a nemzetiek elkönyvelmüködték. Az első gólt Szántó kornereből Spitz fejtette be. Félidő: 1:0. A második félidő 19. percben László kettőre szaporította a gólok számát. Ezután a nemzetiek „bremzeltek”, amelynek következtében Skvarek és Horváth révén két perc alatt két gólt löttek a budai vívők és így szerencsésen kiegyenlítették.

Őszi eredmény: 2:0-ra győztek a III. kerületiek.

KAC-Zugló 1:1 (0:0). (Üllői-ut. — Bíró: Gerő Ferenc.) Az egyenlő erejű ellenfelek küzdelme az első félidőben gól nélkül végződött. A második félidő 4. percben Vaczek révén Sefcsik megszerezte a zuglóiak gólját, de már 5 perc múlva Gulyás kiszökéséből Fürstner kiegyenlített.

Őszi eredmény: 1:0-ra győzött a KAC.

BEAC-UTE 1:0 (0:0). (UTE-Stadion. — Bíró: Vértés Imre.) Az első félidőben a BEAC volt többet frontban, de csatárai a góllövő helyzeteket elidegeskedtek. Félidő: 0:0. Szünet után a 8. percben jobboldali támadásból Kertész élesen lö, a kapus nehezen védi a labdát, amire a bafutó Kovács végérvényesen a hálóba lövi a labdát. 1:0. Ezután 15 perces eredménytelen UTE-fölény következett. A mérkőzés végén pedig újból nyílt lett a játék.

Őszi eredmény: 4:0-ra győztek az újpestiek.

A Husiparosok kerültek az élre. (Másodosztályú bajnokság): Ékszerész-TTC 0:0, „35” FC-TTC 0:0, KAOE-Postás 3:1, Főv. TK-MAC 2:1, Husiparosok-UMTE 4:3, EMTK-BAK 1:0, ETC-KTE 2:0. — ILSz-bajnokság: Kispesti KTE-KLI 2:1. (Góllövők: Luszitg, Steiner — Linka.)

A bajnokság állása. Első osztályban: 1. MTK 29 pont (46:10); 2. Vasas 22 p. (30:18); 3. FTC 22 p. (31:21); 4. NSC 19 p. (25:23); 5. KAC 18 p. (17:15); 6. III. ker. TVE 18 p. (16:17); 7. VAC 17 p. (16:17); 8. UTE 13 p. (17:16); 9. Zugló 12 p. (19:30); 10. Törökvis 11 p. (24:27); 11. BEAC 10 p. (9:30); 12. BTC 7 p. (9:27). — Másodosztályban: 1. Husiparosok 28 p. (30:16); 2. Ékszerészek 27 p. (24:10); 3. TTC 27 p. (29:17). — Az MTK két, az FTC egy mérkőzéssel játszott kevesebbet, mint a többiek. — A zárójelben levő számok a gólarányt jelzik.

A Vasas-Takács a gólrakorder, aki ebben a szezonban 17 gólt lött. Utána Molnár (MTK) következik 16 góllal, míg Orth (MTK) 13 góllal szerepel a góllövők listáján.

Revánst vett az MTK a Thomka Áron-émlékversenyben

(A Reggel tudósítójától.) A BEAC hősi halált halt futójának, Thomka Áronnak az emlékére rendezett mezei versenyek rendszeresen meglepetéssel végződnek. Az idén is így történt. A Lágymányoson körülbelül 6 kilométeres távolságon

az MTK futói revánst vettek a griffmadaras atlétákon, akik legiobb emberüket, Kultsárt és Bellonit betegségük miatt nem indíthattak.

Részletes eredmény:

Egyéni győztes: Grosz István (MTK) 22 p. 38 mp. 2. Somogyi (MTK) 22 p. 38.4 mp. 3. Király Pál (ESC) 22 p. 42 mp. 4. Szerda (MAC). 5. Majzik (ESC).

Csapatversenyben: 1. MTK 1, 2, 8, 10, 11 = 32 ponttal. 2. ESC 3, 5, 7, 14, 16 = 45 p. 3. MAC 4, 9, 17, 20, 21 = 71 p. 4. Munkás TE 131 p. 5. BEAC 136 p.

Tarkadéresszes futóktól hemzsegett a Városmajor vasárnap délelőtti a BBTE által rendezett mezei versenyen, amelyen több mint száz ifju versenyző futott a célba.

Részletes eredmény:

I. A szeniorok junior csapatversenyében: 1. FTC A-csapat 39 perc; 2. BBTE 51 p.; 3. Dorogi AC 65 p. — A kezdők között: 1. MTE 45 p.; 2. RAC 49 p.; 3. FTC 102 p. — Egyéni győztes: Barty László (BBTE) 18 p. 48.4 mp. 2. Hegedűs (DAC) 18 p. 50.4 mp. 3. Kovalik (FTC). Táv: körülbelül 5 km.

II. Ifjúsági juniorversenyben: 1. MTK 42 perc; 2. MTE 68 p.; 3. KISOSZ kel. ker. 89 p. — A kezdők között: 1. MTK 39 p.; 2. MTE 83 p.; 3. KISOSZ kel. ker. 84 p. — Egyéni győztes: Villányi (KISOSZ) 12 p. 50.8 mp.; 2. Weiler (MTK); 3. Besznyák (FTC). Táv: körülbelül 4 km.

Vereséget szenvedett a svájci csapat Bécsben

(A Reggel bécsi tudósítójának telefonjelentése.) A Hohe Warten több mint 50.000 főnyi lelkes közönség előtt ütközött meg a párisi olimpiász szennációs sikerrel szerepelt svájci válogatott csapat Ausztria reprezentációival.

Győzött Ausztria 2:0 (2:0) arányban.

A vezető gólt már a 3. percben Gschweidl lötte, majd a félidő végén Horváth kettőre szaporította a gólok számát. A svájciak minden igyekezte meggó maradt a második félidőben. Egy góljukat „hands” miatt érvénytelenítette a bíró.

Súlyos vereséget szenvedett a francia válogatott csapat Turinban, ahol az olaszok 7:0 (1:0) arányú hatalmas diadalt arattak.

Egész vonalon a MAC bírókzói győztek a MACFC nemzetközi viadalán, amelynek győztesei a következők: Légsúlyban: Klér (MTE), pohlalsúlyban: Ambrus (MAC), könnyűsúlyban: Jánosy (MAC), kisközépsúlyban: Privalesek (Nagyvárad), nagyközépsúlyban: dr. Varga (MAC), nehézsúlyban: Miskej (MAC).

A tőresapathajonkságban a MAC vívói győztek 6 ponttal. 2. Tiszi kaszinó 4 p. 3-4. BBTE-NSC.

Nagy meglepetéssel végződött a KISOSZ tornászajonksága, mert a favorit Pelle István bajnokot osztálytársa, Csernay Nándor, a második helyre szorította.

A svájci-magyar válogatott mérkőzésre, nemzetközi és bajnoki meccsre számozott jegyek a „Stop” nemzetközi sportirodánál (Nádor-utca 24. Telefon: 57-63).

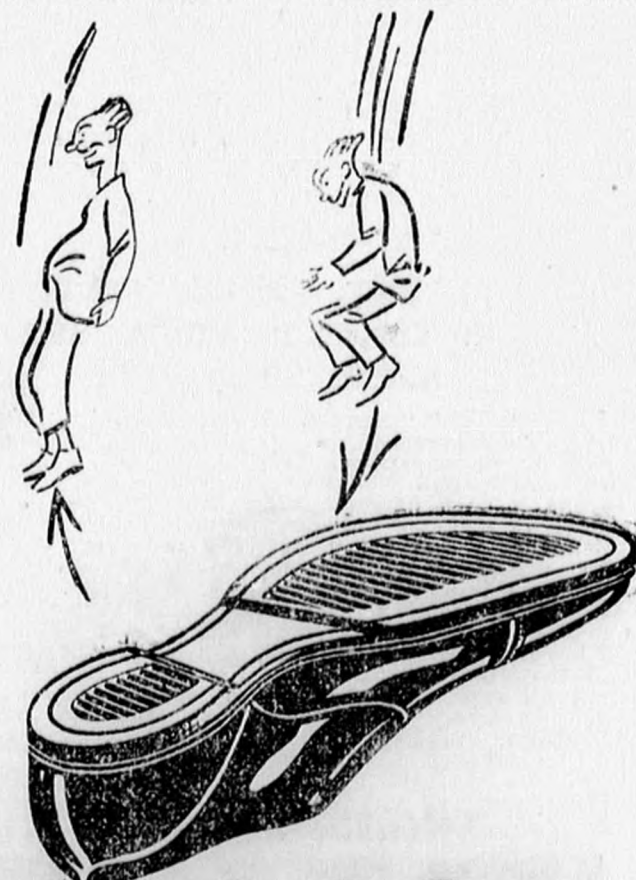
Ügetőversenyek

„Emlék” nyerte a Dessewffy-émlékverseny

Sokan nezték végig a vasárnapi versenyeket és az Erzsébet királyné-úti pályára kirándult közönségnek változatos jó sportban volt része. A nap főszáma a **Gróf Dessewffy Áajos-émlékverseny** volt, amelyben öt 3 éves vett föl a küzdelmet. A ringten a megjavult oddszok ellenére nem volt túlságos nagy forgalom. A könyvesek kis üzleteiket kényelmesen lebonyolították. A favoritok általában két verseny kivételével, sorra vereséget szenvedtek. A nagydíjban kezdettől fogva Emlék volt a favorit. Pár, 1/4, sőt 1/2-vel is lehetett fogadni. Másodosorban H. Leont jegyezték. A titkos tipp Fellow volt, amelyről az utolsó napokban nagyon jó munkahírek kerültek forgalomba. A start rövidesen sikerült. H. Leont pompás startot vett, az előlöl induló Fellow mindjárt vágott. Az első kör közepén H. Leont, Néha, Emlék a sorrend. Az első körben H. Leont is hibáz, itt aztán Emlék veszi át a vezetést és végig vezetve nyer, az egyenesen újra fölragó H. Leont ellen. A győztes Emlék az első körben kissé akadályozta H. Leont, de a zavaró mellékkörülmény mit sem von le a Fritzló fölénys győzelméből.

A nap részletes eredménye:

I. **Háromévesek versenyje:** 1. Annita (4) Cassolini, 2. Anna Maria (1/4) Maszár I. 3. Sakál (6) Zwillinger. Fm.: Haiderose, Satyr, Jeles, Vadló. Tot.: 10:51; helyre: 10:20, 26, 37; órasz: 10:59. II. **Nyáregyházi díj:** 1. G. Józsa (4) Maszár F. 2. Végzet (2r) Bódis, 3. Tilly (6) Feiser. Fm.: Jupiter, Uraság, Gambrinus, Ezredes. Tot.: 10:33; helyre: 10:14, 12, 21; órasz: 10:56. III. **Gróf Dessewffy Áajos-émlékverseny:** 1. Emlék (1/4) Zwillinger, 2. H. Leont (1/4) Maszár F. Fm.: Fellow, Néha, Adonis. Tot.: 10:24; helyre: 10:13, 13; órasz: 10:24. IV. **Mary C.-díj.** 1. Ormuzd (1/2r) Maszár F. 2. Flóta (5) Maszár I. 3. Ilka (3) Cassolini. Fm.: Katicza, Samu, Rendetlen, Keszkenő. Tot.: 10:17; helyre: 10:11, 14, 12; órasz: 10:47. V. **Terézvárosi díj:** 1. Farász (4) Bódis, 2. Pali (4) György. Fm.: Marika, H. dikó, Eche. Tot.: 10:55; helyre: 10:30, 19; órasz: 10:34. VI. **Putam elmaradt.** VII. **Pótverseny:** 1. Angyó (1/2) Benkő, 2. Léva (1/2r) Maszár F. Fm.: Paulette, Ibolya, Ujonez, Mutyi. Tot.: 10:27; helyre: 10:25, 15; órasz: 10:48.

PALMA
kaucsukarok
és kaucsuktalp
vizhatlan, ruganyos, higienikus

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

„Világosság”-könyvnyomda Rt. Budapest, VIII. Conti-u. 4.
Műszaki igazgató: Deutsch D.

ELSŐ alkalom eredeti angol, francia és amerikai kész felöltő, esőkabát és különlegességek leszállított áron való vételére

FÉRFIRUHÁKBAN készen és mérték szerint a legkényesebb izlést elégti ki.

SCHNUR HENRIK

Budapest, VIII. ker., Rákóczi-ut 15. sz.
magnagyobbított és modernül átalakított üzlete

Vásárlás előtt föltétlen nézze meg vasárnapokon is nyitva levő kirakataimat!